

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Konferenca

V veliki politiki sedanje Evrope je norda najpomembnejši mejnik londonski sporazum med Francijo in Anglijo. V zvezi z rimskim paktom se je ustvarila v vzajemni solidarnosti skupen program za končno organizacijo kolektivne varnosti, ki naj bi po svoji dograditvi objemala vso Evropo.

Noben resen in politično uviden človek si izvršitve londonskega programa ni predstavljal kot lahko ali enostavno diplomatsko igro. Bilo je v naprej jasno, da bo treba premagati nešteto ovir, predsedkov in tudi zle volje, zaprek, na katerih so se vsa leta po vojni razbijale najlepše in najboljše mišljene zasnove. Ni si bilo mogoče skrivati, da bo za cilj, ki so se nanj zedinile zapadne sile, treba skoro nadčloveške potrpežljivosti in vztrajnosti, pa tudi optimizma, ki ne omaga po prvem razočaranju.

Dogodki po londonskem srečanju so se stopnjevali naravnost dramatično. Njih višek je bila kretanja Nemčije, s katero je raztrgala versajsko pogodbo, in brez ozira na morebitne sporazume in konvencije vzpostavila svojo oboroženo silo v predvojni stanje, da, jo celo pomnožila in izpopolnila.

Dokaz velike moralne sile in zavesti za odgovornost so podale zapadne velesile, da spričo te nove in vsekakor ne pomirljive situacije niso podlegle sentimentom in ne izgubile hladnokrvnega ravnotežja. Solidarnost, dokumentirana v Londonu, je dobila na pariški konferenci novo potrditev, pridružil pa se ji je sklep, premagati svet ogražajočo nevarnost z mirovnimi sredstvi. Kočno je premoč miroljubne fronte v Evropi tako očitna, da se ji bo morala — tako se je sklepalo — ukloniti vsaka militantna sila ali grupa. Afront Berlina ni prekinil ustvarjanja sistema kolektivne varnosti, niti mu ni uspelo zanesiti razdor v vrste njegovih pobornikov. Vendar je nova situacija ustvarila potrebo novega razčiščenja, preden se morejo storiti in izvršiti novi, konkretni sklepi.

Tako so bili podani pogoji za informativne konference, ki so jih prevzeli angleški državniki v raznih prestolnicah na kontinentu. Sir John Simon se je vrnil iz Berlina takoj v London, dočim Edenova vzhodna turneja še ni končana. Poročila, v kolikor so bila dana javnosti, zaznamujejo na videz skromne rezultate, vendar se sme reči, da se je misel neposrednih stikov z vodilnimi možmi izkazala za pravi srečno.

Ne sme se pri tem pustiti iz vida, da pri teh potovanjih ni šlo za sklepanje kakih konkretnih aranžmanov. Zato bi bilo pogrešno, smatrati Simonovo ugotovitev po vrnitvi iz Berlina, da so se pokazala nesoglasja, ki jih bo težko premagati, kot priznanje neuspeha. Vsekaror so Anglija in z njo njene partnerice sedaj poučene o nemški miselnosti in njenih zunanje političnih smernicah, pa vsaj do gotove meje morda tudi o njenih konkretnih namenih in ciljih. Za bodoče odločitve so te informacije pribavile nedvomno dragoceno gradivo. Na drugi strani pa se je mogla Nemčija prepričati, da tudi Anglija, na katero se je v svojih računih menda posebno zanašala, nima razumevanja za njene koncepte za bodočo ureditev Evrope in da so bile njene nade na klin, ki ga bo morda vendar mogoče zabiti med Pariz in London, preoptimistične.

Da niso Hitlerjeva sverila pred nevarnostjo na vzhodu, proti kateri bi bila oborožena Nemčija branik za ves evropski zapad, vplivala dovolj prepričevalno, so mogli v Berlinu spoznati že iz moskovskih poročil. V resnici tudi Edenova konferenca s predstavnikmi sovjetske Rusije ni vodila do kakršnihkoli obveznosti, že zato ne, ker Anthony Eden niti ni imel tako dalekosežnega pooblastila. Toda izmenjava misli v Moskvi je očitno izgladila, če ne vseh, pa vsaj glavna nesorazumljenja, ki so doslej narekovala Angliji toliko rezerviranost napram ruski aktivnosti v evropskem sodelovanju. Reči se sme, da se je vprašanje vzhodnega pakta v angleško-sovjetskih razgovorih pomaknilo za pomemben korak naprej.

Na tem dejstvu tudi poznejše dozvedno razočaranje v Varšavi ne more mnogo spremeniti. Kočljivost geografskega položaja na vsak način nalaga poljskim državnikom posebno opreznost. Prepričanje, da so si s svojimi dvostranskimi pogodbami najboljše zavarovali meje napram vzhodu in zapadu, po vsej priliki med poljskimi državniki še vedno prevladuje, zlasti ker k temu prihaja še umiljiva bojazan, da se ne bi z organizacijo vzajemne pomoči odprla vrata tujim vojskam, ki bi utegnile spremeniti poljsko ozemlje v bojšče. Četudi pa so podatki o poteku varšavskega srečanja skromni in na prvi pogled skoro negativni, se vendar zdi, da se dosedanja poljska nepristopnost napram kolektivnemu sistemu varnosti polagoma in rahlo umika drugemu spoznanju. Podoba je, da berlinska odkritosrčnost glede nemških ciljev na vzhodu tudi v Varšavi ni povsem zgrešila vtisa.

V Pragi preko katere se vrača Anthony Eden s svojega potovanja, ga ne čakajo nobena presenečenja. Tu bo spoznal trdnost in zvestobo, s katero Češkoslovaška in z njo vsa Mala antanta

Praga zadnja etapa Edenove misije

Angleški minister Eden in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš sta ugotovila popolno soglasje obeh držav v prizadevanju za ohranitev miru, kakor tudi neomajno zvestobo načelom Društva narodov

Praga, 4. aprila. b. Na povratku iz Moskve in Varšave je davi ob 8. prispel v Prago angleški minister lord Eden. Na Wilsonovem kolodvoru so ga pozdravili zun. min. dr. Beneš z višjim uradnim ministrom, zastopnik prezidenta kancelar dr. Samal ter angleški poslanik v Pragi, Addison. Zunanji minister dr. Beneš je priredil najprej na čast gostu zajtrk, ki so se ga udeležili trdi poslanski držav Male antante, nakar sta se lord Eden in dr. Beneš ob 10. dopoldne umaknila k posvetovanju, ki je trajalo do 12.10. Sestanek se je vršil v kabinetu češkoslovaškega zunanjega ministra v Czerninovi palači in sta mu prisostvovala tudi angleški poslanik v Pragi Addison in češkoslovaški poslanik v Londonu dr. Jan Masaryk.

Komunike

O razgovoru je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

»Lord čuvar državnega pečata Anthony Eden je prispel davi v Prago. Na sestanku v prostorih zunanjega ministristva je minister Anthony Eden na najpriskrnejši in prijateljski način izmenjal z zunanjim ministrom dr. Benešem misli o vprašanjih, ki jih navaja londonski komunike od 3. februarja 1935.

Zunanji minister dr. Beneš se je ministru Edenu prisrčno zahvalil za obisk v Pragi in za pojasnila, ki mu jih je dal o sadovih svojih obiskov v drugih prestolnicah, in mu podrobno razložil mirovno politiko Češkoslovaške. Oba ministra sta ugotovila popolno soglasje političnih ciljev svojih držav glede dela za ohranitev miru, kakor tudi iskreno in neomajno zvestobo svojih držav napram Društvu narodov.

Kakor se v dobro poučenih političnih krogih zatrjuje, je dr. Beneš v teku razgovora izjavil lordu Eden, da bi Češkoslovaška tudi v primeru, če bi Poljska in Nemčija sedaj odklonili svoj pristop, sprejela vzhodni varnostni pakt v upanju, da se bosta končno tudi ti dve državi pridružili pogodbi.

Zdravici dr. Beneša in Edena

Pred odhodom ministra Edena iz Prage je priredil zunanji minister dr. Beneš intimno kosilo v čast svojega gosta, ki se ga je udeležil tudi ministrski predsednik Malypetr.

V svoji zdravici med obedom je zunanji minister dr. Beneš med drugim poudaril, da posegajo vprašanja, zara-

di katerih se je minister Eden napolil na svojo pot, v življenjske interese Češkoslovaške. Češkoslovaška bo zaradi svojih zgodovinskih tradicij, zaradi teženj svojega ljudstva in glede na svoj zemljepisni položaj vodila iskreno in resnično politiko miru. Vsi, ki so za resnično mednarodno sodelovanje, lahko računajo s Češkoslovaško.

V svojem odgovoru je čuvar državnega pečata Eden izjavil med drugim, da so minili časi, ko so mogli posamezni narodi računati, da bi jim vojna utegnila roditi večje blagostanje za bodočnost. Sedaj je vsem narodom postalo jasno, da se nobena država ne more razviti na razvalinah druge države. To je najpomembnejši in drago plačani nauk svetovne vojne, to pa je tudi temeljno prepričanje, na katero se opira Društvo narodov.

Edenov povratek v London

Ob 13.25 je čuvar državnega pečata Anthony Eden v spremstvu svojega osebnega tajnika in dveh novinarjev odpotoval z letalom v London, kamor je prispel ob 18.30.

Nemški pogoji za kompromis

Varšava, 4. aprila. AA. Današnja »Gazeta Polska« priobčuje brzojavko iz Berlina, da bi po mnenju nemške vlade lahko prišlo do kompromisa na naslednji osnovi:

1. Mednarodna splošna konvencija o razorožitvi, ki pa ne sme ograjati nemške enakopravnosti.
2. Vzhodni pakt, ki naj obsega določbe o nenapadanju, nevmiševanju v notranje zadeve drugih držav, o nepodpiranju napadalcev in medsebojnih pogodbah.
3. Podunavski pakt o nevmiševanju, ki pa mora ta pojem primerno jasno opredeliti.
4. Letalski pakt med zapadnoevropskimi državami.

Po poročilu lista bi bila Nemčija pripravljena podpisati te pogodbe in se vrniti v Društvo narodov, če iz versajške pogodbe odstranijo pakt o Društvu narodov in črtajo določbe, ki pomenijo zapostavljanje Nemčije.

Nemčiji bi morali priznati pravico do mandatov v prekomorskih krajih. Prav tako bi morali ukiniti določbe o internacionalizaciji Labe in nemškega dela Dunava.

Bojazni Nemčije

Nemci se boje, da bi Poljska kljub pogodbi z Nemčijo morda vendarle krenila z dosedanje nemške linije

Berlin, 4. aprila d. Varšavska poročila nemških listov se strinjajo v naziraju, da je poljska vlada odklonila vzhodni pakt v dosedanjih obliki, dopuščajo pa domnevo, da so v Varšavi razpravljali o izpremenjenem načrtu vzhodnega pakta, bodisi, da ga je predložila poljska vlada sama ali pa ga je prinesel angleški pravosodni minister Eden s seboj iz Moskve. Zdi se, da Poljska ni popolnoma soglasna z Nemčijo v tem vprašanju, ki ga je skušal Eden pojasniti pri svojih obiskih. Seveda se mora upoštevati, da tudi nemška vlada ni načelno zavrnila vzhodnega pakta, ker se je Hitler izjavil v svojih razgovorih s Simonom in Edenom pripravljene, da pristane na pogodbo o nenapadanju, ne pa na avtomatsko pomoč proti napadalcu, ki jo je doslej določal načrt vzhodnega pakta. V Berlinu čakajo z zanimanjem na nadaljnje vesti o dozvedni predelavi načrta vzhodnega pakta, da bi mogli presoditi, v koliko se je Poljska oddaljila od Nem-

zastopata načela mirovne politike in zavezniške zvestobe. Spoznati pa bo mogoče tudi mirno odločnost v obrambi svojih pravičnih interesov, s katero so se tako zvane male države znašle v pomembno enoto, ki si je znala pridobiti v mednarodni skupnosti upoštevanje in ugled kot nepogrešljiv faktor evropskega reda.

Ne more se dvomiti, da bodo izkušnje, ki si jih je nabral baš angleški državnik na svojem evropskem pctu, važen prispevek za konferenco v Stresi, na katero z napeto pozornostjo čaka vsa Evropa, da, ves politični svet. Ta konferenca ne bo več zgolj informativna; njen program ne bo toliko izmenjava misli, kakor stvarjanje realnih zaključkov. Morda sicer v Stresi res ne bo čudežev, kakor je nedavno dejal Mussolini. Toda če Stresa ne bo sama na sebi izpolnitev, se sme vsaj upati, da bo zadovoljiv začetek, prehod od besed k dejanjem, ki naj nam ustvarijo novo politično Evropo.

Anglija še vedno upa na omejitve oboroževanja

London, 4. aprila. AA. Sinoči je v lordski zbornici načel lord Robert Cecil debato o vojni industriji. Državni podtajnik v zunanjem ministristvu lord Stanhope je izjavil med drugim, da so Združene države mnenja, da ima vsaka država na svojem področju izvajati najstrožje nadzorstvo nad industrijo vojnega materiala. Velika

Britanija je pa mnenja, da ima biti to nadzorstvo mednarodnega značaja in da ga je treba poveriti Zenevi. Britanska vlada še zmerom veruje v možnost mednarodnega sporazuma o omejitvi oboroževanja in da se bo dal doseči mednarodni sporazum, čeprav v skromni obliki. Mogoče se bodo dale omejitve, dogovorjene s tem sporazumom, uveljaviti vsaj za topove težkega kalibra in na večje tanke.

Odločitev ali ne v Stresi

Tudi konferenca treh v Stresi ne bo prinesla končne odločitve o zagotovitvi miru v Evropi

London, 4. aprila. d. Kakor poroča Reuterjev urad, bo imela angleška vlada jutri izredno sejo, na kateri bo Eden poročal o svojih obiskih v Moskvi, Varšavi in Pragi.

Simon in Eden, ki sta določena kot angleška delegata na konferenci v Stresi, bosta odpotovala tjakaj v pričetku prihodnjega tedna. Potovanje ministrskega predsednika Macdonalda v Streso se ne zdi verjetno.

V političnih krogih ne pričakujejo od konference v Stresi nobenih pomembnih uspehov. Razgovore v Stresi smatrajo le kot samo po sebi potreben zaključek informativnih potovanj Simona in Edena, zaradi česar posvečajo večje zanimanje zasedanju sveta Društva narodov ki se prične 15. aprila.

Nov Mussolinijev načrt

V dobro poučenih krogih govore, da namerava Mussolini predlagati v Stresi svoj lastni načrt za zavarovanje evropskega miru, s katerim hoče ustvariti v Evropi splošen občutek zaupanja, preden se naslednjič poizkusi skleniti vzhodni pakt. Po vsej verjetnosti bo Mussolini predlagal ponovne politične in gospodarske razgovore po zgledu lanskih razgovorov med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Po Mussolinijevi sodbi pripada zasnova vzhodnega pakta v sedanji obliki že preteklosti.

Kako bo Mussolinijev načrt sprejet, se sedaj še ne more reči. Gotovo je le to, da morajo vsi poizkusi za organizacijo evropske varnosti imeti za temelj načelo, da se Evropa ne sme razdeliti v sovražne tabore.

Macdonaldova akcija

Angleška vlada bo po končanem obiskih Simona in Edena nadaljevala svoje prizadevanje za pomirjenje Evrope. Macdonald namerava pred svetovno javnostjo zastaviti vso svojo avtoriteto. Zatrijejo, da bo odpotoval v Zenevo na čelu angle-

ske delegacije in da bo imel na izrednem zasedanju sveta Društva narodov velik govor, v katerem se bo zavzel za okrepitev miru v Evropi. V političnih krogih z veliko napetostjo pričakujejo ta govor, ki naj bi postal mejnik v politiki Anglije v odnošjih do evropske celine.

V spodnji zbornici je izjavil zunanji minister Simon, da morebitni sklepi v Stresi ne bodo ovirali proste in odkritosrčne razprave o vprašanjih, o katerih bo razpravljal v kratkem svet Društva narodov.

Stresa v pričakovanju odličnih gostov

Stresa, 4. aprila. d. Razgovori zunanjih ministrov Laval in Simona ter ministrskega predsednika Mussolinija se bodo vršili v palači »Borromeo« na Isoli Belli. Oglede zgodovinske palače je tujcem že prepovedano. Za razgovore so izbrali glasbeno dvorano, ki leži poleg sobe, v kateri je svoj čas stanoval Napoleon I. Iz glasbene dvorane so odstranili vsa stara glasbila ter jo opremili s florentinskimi pohištvo, genovskimi preprogami iz 18. stoletja in dragocenimi slikami. Krasnirtoji na otoku bodo ponoči sijajno razsvetljeni. Mesto samo bo razsvetljeno z modrimi in rdečimi lučmi, narodnimi barvami Anglije in Francije. Na vseh poslopih bodo vhirale zastave vseh treh držav.

„Popolo d'Italia“ o rezultatu Edenove misije

Rim, 4. aprila. v. Na predvečer konference v Stresi, piše »Popolo d'Italia« o mednarodnem položaju, da je informativno potovanje angleških ministrov razjasnilo nasprotstva in zapreke, vendar pa ni pri bližajo rešitvi nobenega problema. Utopiji razorožitve se mora z dejstvom pospeševanja nemškega oboroževanja smatrati za odpravljeno. Avstrijska neodvisnost predstavlja enega najvažnejših in bistvenih problemov evropskega mira.

Obnova nemške vojske

Dočim bodo letniki 1900 do 1913 postopno vpoklicani k dvomesečnemu vežbanju, bo letnik 1914 služil že celo leto

Berlin, 4. aprila d. Objava izvršnih določb k proglasu od 16. marca o zopetni uvedbi splošne vojaške dolžnosti, se pričakuje še v teku meseca. Najtežji problem je določitev službene dobe, od katere je odvisno, v kakšnem času bo vojska razpolagala z dobro izvežbano rezervno Ker je praktično nemogoče, da bi vsi po vojni letniki službovali daljšo dobo, bo napravljena razlika med vežbanjem starejših in mlajših.

Predvsem bodo pozvani v letih 1900 do 1913. rojeni, naj se pripravijo za dvomesečno vojaško službovanje. Vpoklic teh starejših letnikov bo izvršen postopno in razdeljen na daljšo dobo, bržkone nad dve leti. Letnik 1914. bo nasprotno moral služiti že normalno dobo.

Kakor se doznava, bo normalno službovanje v nemški vojski načelno trajalo 12 mesecev, le za tehnične čete je določeno daljše vežbanje in bo trajalo pri topništvu in mornarici 2 leti, pri letalstvu pa 3 leta. Obvezniki letnika 1914. bodo najprej pozvani, naj se javijo v določenem roku. Potrjeni bodo vpoklicani letos 1. oktobra. Ta letnik šteje skupno 560.000 mož, računajo pa, da bo dal 350.000 do 400.000 rekrutov.

Avstrija se oborožuje

Dunaj, 4. aprila. k. Včeraj popoldne je imela avstrijska vlada pod vodstvom kancelarja dr. Schuschnigga krajšo sejo, na kateri se je bavila tudi z vprašanjem avstrijskih oboroženih sil in njihove učinkovitosti. Ministrski svet je v popolnem soglasju ugotovil, da je priznanje popolne enakopravnosti Avstrije v oboroževanju samo po sebi umiljivo in da zanj sploh niso potrebna nikakršna posebna pogajanja. Ministrski svet je odredil, da se za izvedbo tega načela izvršijo vse potrebne priprave.

Žrtve malarije na Ceylonu

London, 4. aprila AA. Po poročilu iz Kolomba je malarija na Ceylonu zahtevala doslej 51.000 žrtve.

Zasedanje bolgarskega vrhovnega vojaškega sveta

Sofija, 4. aprila. k. Včeraj je pričel za sedati vrhovni vojni svet, ki je davi na daljavel svoje delo. Razpravljal je o aktu alnih mednarodnih političnih vojaških vprašanjih in zlasti o bolgarski enakopravnosti v oboroževanju, kije postala tudi za Bolgarijo poleg Avstrije in Madžarske po uvedbi vojaške enakopravnosti v Nemčiji bolj dostopna. Vsa politična javnost se zelo živahno zanima za zasedanje vrhovnega vojaškega sveta in mu pripisuje izredno velik pomen.

Skrbi za ogrožene brate, bodi Cirilmetodar!

Volilno gibanje

Shod ministra Kožulja v Šibeniku

V Šibeniku bo v nedeljo dopoldne v gledališki dvorani volilni shod, na katerem bo govoril minister dr. Kožulj o politični situaciji v državi. Po mestu so bili razširjeni letaki, ki vabijo volilce na to zborovanje.

Kandidature ministra dr. Marušiča

Pod tem naslovom poroča zadnja številka »Kmetijskega lista«: »Sprito zlonamernih poročil, ki se širijo od neke strani, da to g. minister dr. Marušič obdržal mandat v Logatcu, smo v položaju povedati, da so take vesti vse še zelo nezanesljive.«

Tudi v »Jutru« smo zabeležili vest, da bo g. dr. Marušič obdržal svoj logaški mandat. Da zavrne očitke zlonamernosti, smatramo za potrebno ugotoviti, da je to sporočil senator g. Ivan Pucelj na volilnem sestanku v logaškem srežu, na katerem je bila proglašena kandidatura g. dr. Marušiča. To smo takrat v »Jutru« tudi izrecno omenili.

Iz litijskega sreza

V litijem srežu so bile na listi g. Jevtiča prvotno prijavljene tri kandidature: gg. litijskega župana Lajovica, dosedanjega poslanca Mravlje in šmartinskega župana Josipa Strmana. Zadnji »Kmetijski list« proučuje sedaj izjavo g. Strmana, da je odstopil in da ne bo kandidiral, temveč da bo podpiral kandidato dosedanjega narodnega poslanca g. Milana Mravlje.

Ker se tudi o kandidaturi bivšega litijskega župana g. Hinka Lebingerja na Jevtičevi listi ne govori več in ker je g. Gvido Briolla iz Zagorja odločno odklonil ponovno mu ponudeno kandidato, bosta na listi g. Jevtiča v litijem srežu kandidirala le gg. Lajovica in Mravlje.

Iz dolnjelendavskega sreza

Dosedanji narodni poslanec tega sreza g. Anton Hajdinič nam piše: Na nekem volilnem sestanku je lendavski zdravnik g. dr. Klar trdil, da so državne oblasti ves čas dosedaj zapostavljale Prekmurje in da Prekmurje ni dobilo nobenega denarja za javna dela. G. dr. Klar je kot bivši bojevnik in pristaš bivše SLS stalno vodil račun o tem in je se pred enim letom na shodu javno povedal, kakšne korupcije se uganjajo v državi. Rad bi vedel, zakaj ni vodil računa tudi o tem, da je v letu 1933-34 na moje posredovanje dala v naš dolnjelendavski srež za regulacijo Mure 35.000 Din, za popravilo cest tudi okrog 350.000 Din in za razne druge podpore okrog 120.000 Din. Te številke dokazujejo, da je oblast imela pred očmi tudi naše ubogo Prekmurje in za skušala podpreti.

V Karlovcu in Čabru

V Karlovcu je sresko sodišče dosedaj overovalo podpise za 3 kandidature na Jevtičevi listi. Kandidati so: bivši narodni poslanec Nikola Petrak, karlovski odvetnik dr. Nikola Badovinac in inž. Anton Draganič iz Karlova. Na Hodžerovi listi kandidira v karloškem srežu posestnik Adolf Krbaj.

V Čabru je kandidat na Jevtičevi listi odvetnik dr. Bogdan Koritnik, ki je bil za časa, ko je srež Čabar spadal pod Ljubljano.

Francoski obrambni ukrepi

Senzacionalna odkritja o vojaških pogodbah in obrambnih ukrepih Francije

Pariz, 4. aprila čw. Socialistični »Populair« in komunistični »Humanité« sta objavila danes v senzacionalni obliki tajne informacije, ki sta jih na večeršnjih seji odbora poslanske zbornice za narodno obrambo sporočila vojni minister general Maurin in letalski minister general Denain. Informacije so prišle v javnost ba je po indiskretnosti znanega nacionalističnega poslanca Taittingerja. Po njih je general Denain na seji sporočil, da obstaja med francoskim generalnim štabom na eni strani in generalnimi štabi Rusije, Češko-slovaške in Belgije na drugi strani poseben vojaški sporazum. Sporazum z Belgijo daje Franciji tudi pravico, da počljuje svojo vojsko preko belgijskega ozemlja proti Nemčiji. General Maurin je dodal, da bo v primeru vojne Franciji prisločila na pomoč Rusija z vsem svojim letalstvom.

Poslanec Taittinger je baje dal te informacije zastopnikom vsega pariškega tiska, vendar pa je poslanec Archimbaud, čim je zvedel za indiskretno početje svojega tovariša, nujno pozval vse francoske redakcije naj jih ne objavijo, kar so ostali pariški listi razen omenjenih dveh levičarskih glasil tudi storili.

Na današnji seji finančne komisije zbornice je ministrski predsednik Flandin ostro nastopil proti indiskrecijam, ki jih

no, član oblastne skupščine v Ljubljani. Njegov namestnik je Janez Kovač, Slovenec iz Osilnice, ki je bila pri definitivni razdelitvi banovin pripojena čabranškemu srežu in s tem savski banovini.

Iz raznih banovin

V petrinskem srežu je prijavljenih na listi g. predsednika Jevtiča 6 kandidatur, od teh tri od sreske organizacije JNS, tri pa od drugih skupin volilcev. Na listi g. Hodžere kandidira v petrinskem srežu dosedanji narodni poslanec Josip Stazič.

Prometni minister g. inž. Vujić, ki kandidira v petrovgrajskem (velikobečkereškem) srežu, je bil postavljen tudi za kandidata v srežu Derventi v vrbski banovini.

V beranskem srežu kandidira na listi g. Jevtiča poleg drugih tudi bivši sreski načelnik tega sreza Zarija Joksimović.

V Prilepu kandidira dosedanji narodni poslanec Vasilije Trbič.

V Travniku so proglašene za Jevtičovo listo štiri kandidature. Med kandidati sta dva pravoslavna in dva muslimana. Na socialistični listi bo v travniškem srežu kandidiral neki Danko Marušič.

Socialistične kandidature v Sloveniji

V gornjegrskem srežu bo na listi dr. Topalovića kandidiral g. Koradej, sedlar iz Soštanja, njegov namestnik pa bo g. Alojz Breznik, delavec iz Nazarja. V logaškem srežu bo kandidiral tajnik Zveze lesnih delavcev g. Nko Bricej. V radovljiškem srežu bo kandidiral g. Čelošnik z Jesenic, kot namestnik pa Franc Rozman iz Bohinjske Bistrice. V novomeškem srežu bo kandidat g. Jurij Stanko iz Ljubljane, njegov namestnik pa g. Anton Jakša iz Skrijančev pri Novem mestu. V prevajškem srežu je kandidat g. Viktor Eržen iz Maribora.

Ljotičevi kandidati

Glavno glasilo g. Ljotiča »Zbor«, objavlja večje število kandidatur na Ljotičevi listi. Bojevnikiških kandidatur iz Slovenije v tem seznamu še ni.

Lista dr. Hodžere

Kakor poročajo beograjski listi, je bila 3. t. m. v Beogradu seja izvršnega odbora opozicijske Narodne stranke. Seji je predsedoval predsednik stranke in nosilec strankine liste dr. Svetislav Hodžera. Iz Slovenije je bil navzoč dr. Ivo Potokar. Na seji, ki je trajala polnih 12 ur, so definitivno določili strankine kandidature v vseh srežih. Kakor pravi komuniké, je v vsakem srežu postavljena samo ena kandidatura, odnosno v srežih z več mandati toliko kandidatur, kolikor je mandatov.

Hodžerove kandidature v primorski banovini

V primorski banovini bodo kandidirali na opozicijski listi dr. Hodžere: v mestu Splitu zdravnik dr. Josip Fabić, v okoliškem srežu (2 poslance) odvetnik dr. Oskar Tartaglia in Dragutina Klein, v Sinju trgovec Marko Buljan, v Imotskem trgovec Julijo Vučenović, v Benkovcu Drago Jurčič, v Biogradu in Prekem dr. Patricij Fadelin, v Šibeniku Aleksander Vidović, na Braču Stipe Ostojić, na Hvaru Andrija Plenković, v Kninu Ante Mearnović, v Metkoviću in Makarski dr. Ivan Vela, na Korčuli pa Anton Batić.

Jugoslovanski dan v Franciji

Pariz, 4. aprila. AA. V zvezi z jugoslovanskim dnem, ki bo v kratkem, bodo po vsej Franciji zbirali prispevke za spomenik pokojnemu kralju Petru in pokojnemu kralju Aleksandru. Današnji »Tempe« je objavil v zvezi s tem članek o starih dinastije Karadjordjevičev s Francijo, v katerem pravi:

»Prijateljstvo jugoslovanske kraljevske rodbine s Francijo izhaja iz samih začetkov dinastije. Karadjordje, utemeljitelj dinastije in prvi junak srbske neodvisnosti, je zahteval neposredno od Napoleona I., naj mu pošlje orožja in mnicije, da bi se mogel še z večjimi uspehi boriti proti muslimanskim zatiralcem. V svojem pismu je Karadjordje navedel, da znajo Srbi biti zvesti in hvaležni. Ta trditve o jugoslovanskem značaju se je sijajno izpolnila. Njegov vnuk, princ Peter je stopil kot prostovoljec v francosko vojsko l. 1870. in sodeloval v bataljonu tujske legije. Pisec piše zatem o kralju Petru in kralju Aleksandru, da sta bila oba preizkušena prijatelja Francije. Tudi marsejski zločin ni mogel omajati francosko-jugoslovanskega prijateljstva. Na kraju govori pisec s polno hvalo o Nj. Vis. knezu Pavlu, ki pospešuje tradicije Karadjordjevičev napram Franciji.

Hvaležna in zvesta Francija bo postavila spomenik, ki naj ovekoveči srbskega kralja Petra I. in njegovega sina jugoslovanskega kralja Aleksandra I. Spomenik naj opozarja na državna poglavarja naroda, ki je srcu vseh Francozov posebno ljub.

Načelnik glavnega generalnega štaba na Oplencu

Beograd, 4. aprila AA. Danes se je poklonil grobu pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uveditelja na Oplencu načelnik glavnega generalnega štaba armadnega general Ljubomir Marić in položil na grob lev lovorjev venec. Skupaj z generalom g. Marićem se je poklonil grobu tudi divizijski general g. Bogoljub Ilić, drugi pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba.

Opozorilo izvoznikom v Italijo

Beograd, 4. aprila AA. Po poročilih iz gospodarskih krogov se neizkoriščeni kontingenti za izvoz blaga iz Jugoslavije v Italijo iz dobe od 19. februarja do 31. marca lahko prenese na april.

Napredovanje

Beograd, 4. aprila AA. Višji svetnik gozdarske direkcije v Ljubljani inž. Josip Levčnik je napredoval v 4. skupino I. stopnje.

Proračun primorske banovine

Split, 4. aprila. n. Banovinski proračun je stopil v veljavo s 1. aprilom. Finančno ministrstvo je reduciralo njegove postavke za 11 milijonov Din in znaša uravnotežen 36 tisoč 141 milijonov Din.

Premestitve učiteljstva

Beograd, 4. aprila. r. Premestitvi so z odlokom ministrstva prosvete naslednji učitelji in učiteljice: v Radeče, Božič Franciška iz Verdrenge v St. Jerne, Čebular F. Marija iz Krašnje v Borovnicu, Čič-Hafner A. Ivana iz Planine v Ivance, Čiček H. Olga iz Kapele v Ljutomer, Danev I. Danilo iz Dragutina v Zažar, De Costa A. Anton iz Slovenjgradca v Soštanj, Fajdiga I. Vida iz Sela v Stranje, German R. Rihard iz Črne v Pernice, Grile G. Ljudmila iz Višnje gore v Kopanj, Jezeršek Kozina I. Ana iz Središča k Sv. Trojici, Jezeršek J. Ivan iz Cajnarjev k Sv. Trojici, Jureca J. Marija iz Mekinj v Nevlje, Kastelic-Štrukelj I. Ljudmila iz Šmartna pri Slov. gradu v Senovo, Kavšek I. Franciška iz Dragutina v Črnomelj, Kinčič F. Marija iz Pertoce v Gederovce, Lazar J. Pavla iz Dobrnica v St. Jurij pri Grosupljah, Makarović I. Vladimira iz Korinje v Lučine, Makarović V. Marija iz Krke v Lučine, Martnik A. Marija iz Tribuč v Rožni dol, Novšek I. Stanislava iz Stanj v Krašnje, Podjavershek A. Marija iz Polja v Rogoško Slatino, Pogacnik A. Milan iz Gor. Tuhinja v Komendo, Rijavec V. Cirila iz Poljsnika v Sv. Anton v Sl. gor., Skulj A. Vlada z Zidanega mosta na Vrhniko, Strnad G. Rudolf iz Sv. Martina na Poh. v Tinje, Škodlar F. Ivana iz Dobrepolja v Smednick, Šurla F. Marija iz Ajdovca v Dvor, Šuler A. Stane iz Starega trga v Dobrepolja, Tavželj J. Josip iz Sv. Duha v Hal, v Zavrč, Veržon-Engelman V. Milena iz Vodice v Zalog, Vodeb E. Vera iz Nakla v Šmartno pri Kranju, Zakrajšek E. Nakla iz Rožnega dola v Tribuč, Zupančič J. Josip iz Dražgoše v Selca, Zupan A. Ana iz Vidovce v Gornjo Lendavo, Beleh F. Anton iz Tržiča v Žid. most, Zihert F. Alojzija iz Vrhloga v Trzin, Istenič-Pahor M. Karolina iz Cadrama v St. Vid nad Ljubljano, Petek F. Vera iz Sv. Jurija ob j. ž. v Zalno, Zemljak J. Stana iz Podkraja v Sv. Jurij pod Kumom, Kocuvan F. Adolf iz Belih vod v Sv. Benedikt v Sl. gor., Kavec I. Marija iz Laškega v Kranj, Terček I. Alojzija iz Tržiča v Zalno, Majhen Aleksander iz Črnomlja k Sv. Miklavžu pri Ptuj, Dougan Ana iz Sv. Miklavža pri Ptuj v Črnomelj.

Po potrebi službe: Božič A. Ljubica iz Cerknice v Orešje, Dolinšek I. Marija iz Šmarja pri Jel. v Sv. Stefan, Duh J. Kristina iz Dokležovja v Melince, Fister A. Fran iz Sv. Trojice v Cajnarje, Gregoretič A. Stana iz Sv. Lovrenca v Sv. Lenart pri Vel. Ned., Jenko M. Lidija iz Knežje vasi v Sele pri Hinju, Kaus F. Frida iz Sv. Barbare v Hal, v Majšperk, Košutnik S. Roman iz Sv. Marjete niže Ptuj v Majšperk, Kragelj J. Terezija iz Solčave v Tržiče, Ladič M. Milan iz Cepelj v Sinji vrh, Ladje M. Janko iz Salovec v Budince, Logar F. Franc iz Božakova v Radovico, Lužar J. Ljudmila iz Sv. Marijete niže Pt. na Ptujško goro, Mrše K. Rozalija iz Tržiča v Buševo vas, Obrab A. Pavla iz Kamnice v Ormož, Oswald A. Matilda iz Laz v Gornje Sušice, Pertot V. Rašael iz Nakla v Dražgoše, Prislav F. Helena iz Nove Stifte v Rečico Raspolič I. Šteficia iz Trzevlja v Dragutaj, Senegačnik M. Adolf iz Primskova v Javorje, Škafar I. Iven iz Tomišlja v Vače, Vidmar F. Bojana iz Sv. Petra v Zetane, Volčjak F. Ljudmila iz Bloka v Dobriče.

Samo do 9. aprila

je še čas za nabavo srečk drž. razr. loterije. Verjetno pa je, da bodo že prej razprodane. Zato je pametno, da si jih čimprej moogoče nabavite. Dobite jih v vseh poslovalnicah »Jutra« in v podpisani hranilnici.

Zadružna hranilnica, r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naraščajoča napetost med Italijo in Abesinijo

V Addis Abebi se zbira abesinska vojska — Italijani odpravljajo v Somalijo in Eritrejo poslednje vojaške oddelke

London, 4. aprila k. Glede na italijanski komuniké o najnovejšem incidentu s skupino Abesincev, po katerem je pred tedni manjši oddelk italijanske obmejne straže poginal v beg 700 abesinskih vojakov, je abesinska vlada uvedla podrobno preiskavo, ki je pokazala dozodek v vse družni luči. Abesinski poslanik v Londonu je sedaj izdal kratko poročilo, ki pravi, da je večji oddelk italijanskih obmejnih čet iz zasede napadel skupino pripadnikov nekega manjšega abesinskega obmejnega plemena, ki pa kljub temu niso zbežali, marveč so se umaknili le zaradi strokih ukazov iz Addis Abebe, da se v nobenem primeru ne smejo spuščati v boj z Italijani. Abesinska vlada bo zaradi tega incidenta zahtevala primerno odškodnino od Italije.

Iz Addis Abebe prihajajo vesti, da so se pričeli sedaj tudi Abesinci pripravljati na obrambo proti morebitnemu italijanskemu vpadu v njihovo ozemlje. Kakor poroča »Daily Telegraph«, se zbira abesinska vojska okrog prestolnice, kamor prihajajo dan za dnem dobro oboroženi oddelki iz vseh pokrajin države.

Ker so francoske kolonialne carske oblasti v Djiboutiju pred dnevi zasleje

več tisoč zabojev z orožjem in municijo, namenjenih za Abesinijo, je dobil abesinski zastopnik v Parizu nalog, naj takoj intervenira pri francoski vladi. Po neki verziji so v Djiboutiju preklečali odredbo o tej zaplembi.

Z nezmanjšanim tempom se odpravljajo iz Neaplja in Mesine v Somalijo in Eritrejo tudi vedno novi oddelki italijanske vojske. Še ta teden bodo prepeljani v obe vzhodno-afriški Italijanski koloniji bataljoni »gavinanske« divizije. V Rimu in drugod so se poslednje dni razširile govorice, da so italijansko vojaštvo v Eritreji namestili po nehiogensko urejenih taboriščih in zaslišnih vojašnicah ter da je zaradi tropskega podnebja obbolelo že mnogo vojakov zlasti iz severno-italijanskih pokrajin. Italijanski listi so sedaj objavili uradni komuniké, ki pravi, da so eritrejske klimatske razmere povsem slične onim v Apeninskem pogorju in zaradi tega ne morejo kvarno vplivati na zdravje italijanskih vojakov. Sicer pa so jim vojaške oblasti preskrbele tudi higienske stanovanjske prostore in delavnice. Pri glavnih taboriščih so v ostalem tudi že urejene zasilne vojne bolnišnice.

Program javnih del v novomeškem srežu

Novo mesto, 3. aprila Na sreskemu načelstvu se je sestal pod predsedstvom sreskega načelnika g. Antona Krajska sreski odbor za javna dela. Na seji, ki so se je udeležili zastopniki občin, sreskega cestnega odbora in strokovni referent g. inž. Alfred, se je določil podrobni program javnih del za l. 1935-36 in kreditne postavke. Odbor je sklenil, da se bodo v tem proračunskem letu izvedla v srežu tala javna dela: v šmihel-stopiški občini ureditve ovinka in naprava železobetonkega propusta v Srebrnicah 60.000 Din, v občini Žužemberku zgraditev občinske ceste Žužemberk-Radohova vas (35.000 Din), v Novem mestu: nadaljevanje nove občinske ceste Novo mesto—Hmeljnik (60.000 Din), v Šmarjeti: ureditve banovinske ceste Šmarjeta—Kronovo (50.000 Din), v Dobrnica: melioracija dobrniške doline (50.000 Din), v Zagradcu: nadaljevanje gradnje nove občinske ceste Sela—Šumperk (25.000 Din), v Mirni: ureditve banovinske ceste Tihoboj—Mirna (50.000 Din), in v občini Brusnicah: ureditve hudournikov (35.000 Din). Skupni kredit za navedena dela znaša 350.000 Din in se bo črpal iz banovinskega sklada za javna dela. Iz bednostnega sklada pa se bo uporabilo 125.000 Din za občinske ceste v Hinjah, Trebnjem, Topli-

cah, Črmošnjicah, Mirni peči, Veliki Loki in Dvoru.

Navedene postavke, ki so določene za posamezne gradnje in preureditve, pa banška uprava lahko za okrog 20% zniža ali pa primerno zviša. Iz kreditov banovinskega sklada za javna dela iz l. 1934-35 je srežu na razpolago še neizčrpanih 350.000 Din, ki se bodo uporabili za tala dela: za preložitve klanca na banovinski cesti II. reda v odseku Tihoboj—Mirna 100.000 Din, za zgradbo občinske ceste Novo mesto—Hmeljnik (73.334 Din), za ureditve občinske ceste Velike Brusnice—Gaberje (35.000 Din), za nadaljevanje zgradbe ceste Sela—Šumperk—Radohova vas (35.000 Din), za zgradbo ceste Radohova vas—Sela (46.666 Din), za popravilo občinske ceste Vrbovec—Podlipa—Srednji Lipovec (10.000 Din), za požarni rezervoar v Brusnicah (10.000 Din) in za melioracijo dobrniške doline (40.000 Din).

Ta javna dela, ki se bodo postopno izvedla, niso samo neogibno potrebna za izboljšanje prometa in gospodarstva, temveč bodo tudi znatno pripomogle k omiljenju brezposelnosti v srežu, saj bo pri njih dobilo zaslužek lepo število domačih delavcev.

Promet Poštne hranilnice

Beograd, 4. aprila. AA. Meseca marca je Poštna hranilnica dobila 4163 novih vlagateljev, tako da nalaga sedaj pri Poštni hranilnici 346.117 oseb. Višine vlog je zrasla za 16.635.061,92 Din in je znašala ob koncu marca 777.040.152,01 Din. Čekovnih računov je 24.484 in je promet po teh računih znašal meseca marca 4 milijarde 798.854.421,40. Od tega je bilo s prenosom brez upodobne gotovine 49,39 odst. Stanje vlog na čekovnih računih je znašalo ob koncu marca 1.062.937.757,57 Din. Skupno presegajo vloge pri Poštni hranilnici 1839 milijonov Din.

Opozorilo šolskim vodstvom

Beograd, 4. aprila AA. Ker se mnogo šol pripravlja, da meseca aprila in maja obiščejo Oplencu — prijavljenih je že več tisoč učencev — se je vršil na pobudo Ferijalnega saveza sestanek zastopnikov beograjskih društev, ministrstva prosvete in družbe Putnik zaradi dogovora o nastanitvi in prehrani poklonitvenikov. Na sestanku so sklenili, naj se vse šole glede nastanitve in prehrane v Beogradu obrnejo neposredno in izključno samo na Ferijalni savez, Beograd, Poincarejeva ulica št. 29. Glede prevoza po železnici in z avtobusi se je pa treba obrniti neposredno na »Putnika« d. d., Beograd, Prestolonaslednikov trg št. 10. Prijave je treba poslati vsaj 10 dni poprej. V njih je treba navesti dan in uro prihoda v Beograd, posebej število učencev in posebej učenk, dalje število učiteljev in profesorjev in morja dijaških roditeljev ter trajanje bivanja v Beogradu. Vse doslej poslana prijave je treba ponoviti. Prijave na druga društva ne pridejo v poštev.

Izenačenje mednarodnega trgovinskega prava

Beograd, 4. aprila AA. Mednarodna trgovinska zbornica je prevzela akcijo za izenačenje mednarodnega trgovinskega prava. V začetku prihodnjega meseca bo imel svet mednarodne trgovinske zbornice v Parizu konferenco, na kateri bo razpravljalo o raznih načrtih, ki jih bodo o tem vprašanju predložili nacionalni odbori zbornice. Izdelava referatov o izenačenju mednarodnega trgovinskega prava je poverjena zastopniku jugoslovanskega nacionalnega odbora.

Filmi niso podvrženi luksuznemu davku

Beograd, 4. aprila. AA. Na podlagi vloge Zveze filmskih podjetij v Jugoslaviji so carinarne in davčne uprave pobirale luksuzni davek na filme za kine, češ da so ti davki določeni pod št. 97 seznama o luksuznem blagu. Ker je naševanje luksuznega blaga izvršeno po carinskih tarifnih številkah, filmi za kine so pa predvideni v carinskih tarifih pod št. 418 — 1 b in ta del carinske tarifne številke ni vsebovan v št. 60 seznama luksuznega blaga, se v bodoče na filme za kine pri uvozu čez carinarne nima pobirati luksuzni davek, če se ti filmi uvažajo brez aparature; prav tako se nima pobirati luksuzni davek na filme domačega izdelka.

Odmera pridobnine za zdravnike

Beograd, 4. aprila. AA. Na vlogo zveze zdravniških zbornic v Beogradu je davčni oddelk finančnega ministrstva odobril predlog zveze, da se morajo pri odmeri davka na dohodnino davčne uprave pri bodoči odmeri pridobnine zdravnikov ravnati po predlogu zdravniške zbornice oziroma krajevne stanovske organizacije zdravnikov za presojo višine zaslužka — razen če niso davčne uprave dobile nasprotnih dokazov. V tem smislu je izšla okrožnica na finančna ravnateljstva in na davčne uprave.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesju, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica, večkrat na dan použita, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vramenčla nanovet

Zagrebška vramenčla napoved za danes: Oblačno in zmerno hladno vreme. Dunajska vramenčla napoved za petek: Najbrž še nobenega bistvenega izboljšanja, na vzvodu nekoliko boljše kot na zapadu.

Davčni vijak v Nemčiji

Berlin, 4. aprila. b. S 1. aprilom je bila zaključena zimska pomožna akcija, ki jo je letos že drugič uvedel Hitlerjev režim. Po uradni objavi je bilo zbranih v teku petih mesecev, to je od novembra do konca marca 362 milijonov mark v gotovini in skoraj toliko v živilih in obleki. Akcijo so vodili posebni oddelki narodno socialistične stranke, ki so seveda tudi delili podpore iz teh sredstev. Podpore so bili deležni samo zanesljivi hitlerjevci. Včeraj je Hitler sprejel voditelje te pomožne akcije ter se jim zahvalil za njihov trud in požrtvovalnost. V svojem govoru je poudaril tudi politični namen te akcije, ki naj vsemu svetu pokažejo notranjo solidarnost nemškega naroda pod sedanjim režimom. Lahko bi bili naložili tudi za 350 milijonov mark novih davkov, je dejal Hitler, toda tega nismo hoteli, marveč smo apelirali na dobrosrčnost in požrtvovalnost nemškega naroda, da

ga tako tudi v moralnem in duhovnem pogledu preporodimo.

Istočasno je bila objavljena tudi statistika o plačanih davkih v preteklem poslovnem letu, ki je končalo z 31. marcem. Iz te statistike se vidi, da so Nemci plačali 8 milijard davkov, to je za eno milijardo več, kakor prejšnje leto. Ker je tudi dobrodelna zimska akcija bila izvršena pod pritiskom, in se je posameznim podjetjem prispevek za pomožno akcijo kratko malo predpisal, se lahko reče, da so Nemci v preteklem poslovnem letu plačali za poldrug milijardo več davkov, kakor poprej. Če se pri tem upošteva še dejstvo, da je nemški izvoz na mrtvi točki in da posluje industrija in trgovina le z največjimi težavami, se vidi, kako silen pritisk izvajajo davčne oblasti na davkoplavčevalce, katerimi vlada silno nezadovoljstvo, ki pa seveda pod strogo cenzuro ne pride v nemškem tisku nikjer do izraza.

Naši kraji in ljudje

Teško zasnežena pomlad

Naše kraje je pokrila težka in vlažna snežna odeja škoda utegne biti znatna

Uboge butare, ki ob trimostju ponižno čakajo kupcev in blagoslova cvetne nedelje, so letos doživele nenavadno tegobo. Sneg jim pa res ni prav nič v okras.

Ljubljana, 4. aprila
Stara, tisočkrat premlatena, v pregovornih in rekah zakoreninjena je resnica, da je in bo april najbolj muhast mesec v letu. Naj bo zgodnja pomlad, ki ji meteorologi že začetek marca odpro vrata, astronomi z božajočo sončno toploto pa 21. marca, še tako blagodejna, april se zmerom pošali z njo ter vselej poskrbi, da je časopisje širom zmernega pasu naše premočnice polno senzacijskih poročil vremenske reportaže. Viharji na morju in kopnem, nalivi z dežjem in celo točo, podvodni, potresi, snežni in zemeljski plazovi, zdaj lepo in sončno, pa spet mrčno, hladno vreme, slana in nenadne preme odjuge z vso nevshečno navlaklo so aprilu prilastki, ki vselej simbolizirajo težko slovo starikave zime na njenem umiku iz širokih južnih predelov zemlje na hladnejši sever. Tipična neuravnovesenost prirode, ki zapuščata, preden si izgladi pot pomlad v bohotno zelenje in cvetje, toliko duševnih depresij, samomorov...

Letošnji april ima v večjem delu Evrope, v slovenskem delu naše države še posebej razlog, da se je tako nemarno otresele pomladnih sanj. Saj je pri nas prav kakor lani že deloma februar izrazil gospostvo zime iz dolin visoko v gore, tako da smo bili v varnem zatišju deležni, z redkimi presledki, še ves marec vedrega, sončnega, neobičajno suhega vremena. Medtem ko je vzhodni del države še začetek marca prejel na staro podlago nekaj novega snega, so bile padavine na našem severozapadu države, prav kakor v januarju in februarju še tudi ves marec mnogo manjše kakor lani. Dosegle so v januarju komaj sedmi del, v februarju le nekaj nad polovico običajnega povprečja, ki znaša za Ljubljano 74, odnosno v februarju 69 mm.

Se večja je bila letošnja skopost padavin v Sloveniji in večjem delu srednje Evrope v prvem pomladnem mesecu marca. Tako beleži Ljubljana običajni letni povpreček padavin v marcu 99 mm, s postopnim porastom v aprilu na 101, maju 108 in poletnim viškom dežja v juniju na 146 mm. V nekako treh padavinskih dneh je letos padlo na Ljubljano komaj nekaj nad 60 mm, niti dve tretjini povprečja. Veliko nasprotje v primeri z lanskim, izredno deževnim sušcem, ko so že trije dnevi sredi meseca izšli dvakrat več, 110 mm moče na zemljo.

Tako je bilo po večini v vsej državi, izjemno vzhoda in deloma juga, kjer je začetek marca deževje in močno taljenje snega povzročilo poplave v Pomoravju.

Vedro, po večini sončno, zmerno toplo pomladno vreme v marcu je omogočila trajnejša razporeditev visokega zračnega tlaka nad evropsko celino. Kadarkoli se je visok anticiklon pomaknil na sever ali jugovzhod, se je znova zadržal ali razvil tako, da smo ostali še vedno v njegovem vedrem območju ali pa prav na robu. Drugi primer je le tu pa tam pljusnil droban dežek tudi k nam. Nasprotno so bile pokrajine, koder so po umiku legega vremena pritisnile oceanske vlažne struje, deležne viharnege vremena z obilnim dežjem in snegom. Mrzli val je z vso to navlaklo večkrat silil prav k nam, pa je vselej odložil na severnem in vzhodnem obrobju Alp ter Karpatov svojo prevešeno navlaklo.

Na prehodu marca v april je depresijsko območje potegnilo seboj hlad tudi v Jugoslavijo. Snežni metej je iz srednje Evrope zajel vso državo, z izjemo Slovenije, Primorja in Južne Srbije. Ze včeraj se je sneg s planin ponujal tudi v doline, davi po polnoči tja do opoldne pa je

vztrajni metej prekril četrti letošnji zimo, vso Ljubljansko ravnino topot z rekordno snežno odejo.

Vzporedno s potekom razporeda temperatur je prodirala v sončnih dneh v deželo tudi pomlad. Dasi je bil povpreček letošnjih temperatur prvega pomladnega meseca v primeri z lanskim nižji, je vendar ob vztrajnem porastu dnevne toplote v drugi polovici marca naglo poganjalo pomladno popje in cvetje. Ze od daleč je bilo opaziti brsteče dreve in poganjke grmičevja, iz pisane vrste cvetk pa sta podlesna vetrnica in pomladanski žafran prekrila cela pobočja.

Obmorsko podnebje s prav majhnimi razlikami temperatur podnevi in ponoči pa je izvabilo že začetek marca duhtečo pomlad iz južnega dela Dalmacije na severnejše Primorje. Cvetočee marelice in breskve, nežno nadahneni beli cvet mandljevih drevs sredi vinogradov, opojno duhteče, temnomodro cvetje rožmarina je v sončnih dneh dalmatinskega podnebnja vtisnilo pridi nadah bližnje živahne turistične sezije. Na obali Jadrana se bo pomlad poslej nemoteno razmahnila, zasneženo zaledje pa bo namočilo zemljo s prepredno vlogo. Poleg toplote in svetlobe bo poslej tudi tretji činitelj, zadostno napoljena zemlja, pripomogla k bujnemu zelenju in cvetju za Jurjev dan.

Mlad meteorolog nam pošilja:
Vreme v aprilu je najbolj nestanovitno v vsem letu, kajti spodnje segrevajoče se plasti blizu zemlje so v neprestanem boju z višjimi, še zelo mrzlimi sloji zraka. Pogoste so zato nevihte, ki prinašajo v presledkih jasno nebo, dež, točo ali sneg. Južni vetrovi, povzročajoč izpremenljivo odjugo, se radi nadomeste s hladnim vremenom, ki često prinese tudi sneg. — Temperature zraka v aprilu so v splošnem najbolj izpremenljive v letu in dnevne amplitude so zelo visoke, včasih dosežejo kar 20° C. Drugače je toplota že precej visoka in v zadnjih petih letih smo imeli v Ljubljani te-le aprilske maksime in minime: 1930 min. 1,5, maks. 27,7, 1931 — 5, 18,7, 1932 — 0,3, 20,2, 1933 1,2, 22,8, 1934 — 4, 26,2. Za primerjavo lahko omenim, da je bila letošnja marčna najvišja temp. +17,2, najnižja pa —8° C. — M. Č.

Po nekaterih severnejših krajih je snežilo že snoči, v ljubljanski okolici je začelo prav močno snežiti okoli 3. zjutraj.

Divno razvita, rdečih in zdravih obrazkov je deca, ki pogosto pije MLEČNO ČOKOLADO MLEKITA. Ona kondenzira v sebi vse sestavine, ki jih potrebuje otroško telo za hrano krvi, za jačanje in razvitek mišičevja. Polnomastno mleko in kakao se ne nahajata v nobeni drugi čokoladi v takem praviem razmerju za uspešno prehrano otrok kot v MLEČNI ČOKOLADI MLEKITA.

MIRM KRALJICA ČOKOLADE

»Bog ga je dal, Bog ga bo vzel... — Nakidavanje snega se je včeraj le redko kje videlo po mestu

poprej je ves čas deževalo. V dveh dneh aprila je že mnogo več padavin kot v marcu, namreč 70,8 mm.

Izredno moker sneg je povzročil povsod na prometnih napoljavah znatno škodo. Potrgal je mnogo telefonskih, brzojavnih in antenskih žic, kakor tudi žic za električni tok. Silna brozga je v mestu ovirala cestni promet. Kolesarji, ki so davi še lahko vozili v mesto, so se morali vračati s kolesi peš. Tudi mlekarice so imele z vozički velike težave. Pomagale so si tako, da sta po dve rinili voziček proti domu. Cestna železnica je morala s plugom odkidavati sneg s proge. Temperatura je davi padla na 0° C.

Vremenska kronika v Sloveniji letos še ni zaznamovala tako močnih snežnih viharjev. Po gorah je zapadlo snega že nad pol metra, tudi po kočevskih in čabranških gozdovih so veliki zameti, ki močno ovirajo avtobusni promet.

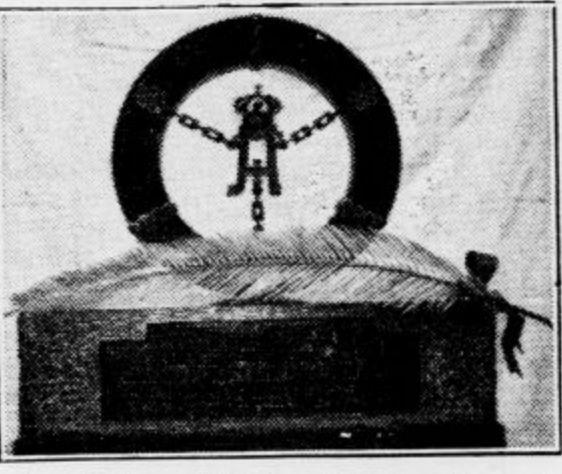
Kakor so bili vsi ljudje v teh prvih toplih pomladnih dneh že sveto prepričani, da imamo zimo za letos že za seboj, tako je tudi mestna občina zatrdno upala, da ne bo imela nobenih preglavic več s kidanjem snega. Nenadna nova snežna odeja pa je žalostno prekrizala te optimistične račune. Novi sneg je v Ljubljani toliko manj dobrodošel, ker je občina potrošila že skoraj ves denar, ki je v proračunu predviden za zimsko čiščenje ulic. Cestnemu nadzorstvu danes sicer še ni bilo treba mobilizirati brezposelnih za kidanje snega, ker so najpotrebnejša dela lahko opravili še stalni mestni delavci, a če bo še kaj prida snežilo, bo jutri zjutraj že

Čof... čof po ljubljanskih ulicah. Če imaš galoše ali ne, zajameš brozgo. Ali najhujše je vendar ob aprilskem snegu in mrazu, če je zimska sukinja prezgodaj romala v zastavljalnico

Poklonitev naših železničarjev na Oplencu

Bliža se dan polletnice največje nesreče vseh Jugoslovanov, ko je kakor z neba padla vest, da je naš dragi kralj padel kot žrtev podlega zločinca v Marseilleu. Ob

tej vesti je zadržtelo vsako jugoslovensko srce, orosile so se oči, na našo dušo je padla dušeca tema. Grozoviti udarec pa je najbolj občutil jugoslovenski železničar, ki ni videl v pokojnem Viteškem kralju

samo tvorca uedinjene Jugoslavije in prvoboritelja za procvit in srečo svojega naroda, temveč tudi svojega zaščitnika. Blagopokojni kralj ni samo imenoval železničarjev kot svojo peto armado, ampak jih je kot take tudi vedno cenil in jim izkazoval ob vsaki priliki svoje priznanje. Da se železničarji oddolžijo Njegovemu velikemu spominu, se je že jeseni ustanovil pod pokroviteljstvom železniškega direktorja g. Cugmusa Josifa odbor za organizacijo poklonitvene deputacije železničarjev na Njegovem preranem grobu. V to poklonitev se je prijavilo nad 900 železničarjev in njihovih rodbinskih članov iz dravske banovine, ki odpotujejo jutri, v soboto, z dvema posebnima vlakoma na Oplenac. V dokaz njihove trajne hvaležnosti Velikemu Pokojniku posejejo na Njegov grob poklon, ki so ga izdelali železničarji sami in ki simbolizira Njegovo življenjsko delo: na trdnih tleh zgrajena močna Jugoslavija s trnimskim narodom, po Njem za večno uedinjenim. Naša slika predstavlja ta poklon, ki je tudi razstavljen v izložbenem oknu Tiskovne zadruge.

Avtomobili se spet rešujejo plombe

Ljubljana, 4. aprila
Prvega aprila je stopila v veljavo nova uredba o taksah na vozila, ki jo je pred nekaj dnevi podpisal finančni minister in po kateri se avtomobili in vsa motorna vozila od 1. aprila dalje oproščajo takse, od 1. januarja 1936 pa tudi vsi fижakerji in bicikli. S tem je ob enem prenehala veljati tarfina številka 100 zakona o taksah, po kateri so avtomobili do 1000 kg teže plačevali letno po 1 Din za vsak kg, od 1000 do 1500 po 1,50, od 1500 dalje pa po 2 Din za vsak kg. Namesto te takse, ki je znašala doslej po 3000 do 4000 Din od vsakega voza, bodo po novi uredbi lastniki avtomobilov plačevali brez ozira na to, ali gre za osebni ali za tovorni voz, samo po 200 Din na leto.

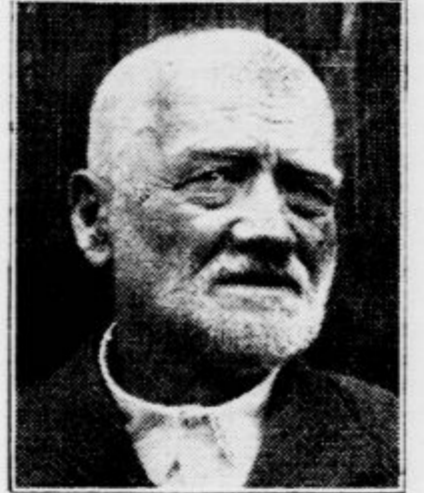
Kakor hitro je bila nova uredba objavljena, so se pri vseh policijskih upravah v državi začeli zglašati številni interesi, ki so bili zavoljo gospodarske krize in visokega obdavčenja svoj čas prisiljeni, da stavijo svoja vozila pod plombo. Večina

lastnikov teh »interniranih« avtomobilov in motornih voz hoče zdaj svoja vozila spet izročiti prometu. Tako je tudi pri oddelku za avtomobile in motorna vozila ljubljanske policijske uprave opažati po prvem kar nekakšen majhen naval. Samo v prvih štirih dneh je bilo 35 avtomobilov in motornih voz rešenih iz pod plombe. Približna polovica od tega odpade sicer na vozila, ki jih lastniki, zlasti številni trgovski potniki, samo za zimske mesece, ko se jim spričo otežkočenega prometa ne izplača imeti svojega voza, 18 avtomobilov in motornih voz pa je te dni izteklo iz ljubljanskih garaž samo po zaslugi nove uredbе. Ker pa uredba vprašanja občinskih in banovinskih taks ni dovolj do ločno rešila, ostanje davčine tudi po novem razmeroma še precej visoke, tako da so mnogi avtomobilisti še zmerom raiši resignirali na svoj voz. Vsi interesi nestrpno pričakujejo oficialnega komentara k besedilu uredbе, ki bo naibrž odpravil tudi občinske in banovinske takse.

Gripa
ASPIRIN
V deževnem vremenu se lahko prehladite in zbolite na gripo! Vzemite torej takoj po prvih znakih ASPIRIN tablete, ker
BAYER VE, KAJ POMAGA!
TABLETE

Poštenost in delo največ velja

Sv. Jurij ob Ščavnici, 4. aprila
80letnico slavi 5. t. m. priljubljeni in splošno znani trgovec in posestnik g. Alojz Korošak. Tam v lepih Berkovcih mu je

tekla zibelka v dobri kmečki hiši. Po dovršenih so lah se je posvetil trgovskemu stanu in se naselil po končani vojaški službi v svojem rojstnem kraju, pri cerkvi Sv. Jurija. Njegova pot ni bila vselej postлана z rožami. Številna družina in gospodarske brige so pač marsikrat delale skrb tudi njemu. Vse svoje otroke je vzgojil v strogo narodnem duhu, kakor je ostal tudi on trdno zvest narodu, iz katerega je izšel. Pomočnik vseh povsod, najboljši sosed je, ki v 55 letih ni imel najmanjšega spora s svojimi mešaji. Med vojno je bil dolga leta v občinskem odboru. Še zdaj vrši nelahko nalogo posle vodečega podpredsednika Posojilnice. Vsi, ki ga poznamo in radi imamo, želimo vrkemu možu, da mu bodo prijetna jesen življenja, da bi užival sadove dela še leta in leta med nami!

Vzorni Sokolici na grob

V ponedeljek popoldne je prenehalo biti zlato sokolsko srce 27letne goreče in vzorne Sokolice Vere Sancinove. Vso svojo mladost je žrtvovala vzvišeni sokolski misli, bila je telovadka, organizatorica,

igralka na sokolskih odrih, duša sokolskega odbora v Studencih pri Mariboru in zadnja leta pri Sokolu Maribor I. V sokolskih vrstah je zbudila njena nenadna smrt, ki je nastopila kot posledica nezdravljive bolezni, težko žalovanje, pri njenih starih, ki jim je bila vzorna hčerka edinka, pa nemo bol in tugo. Dobra sokolska duša, spoij se za svoje neumorno sokolsko delo in žrtvovanje!

Oplenjena blagajna hrastniške steklarne

Hrastnik, 4. aprila
Ko je danes okrog 6. zjutraj stopila snažilka steklarske pisarne Tilka Spavna v pisarno, je zapazila odprto »Werteimerico«, a po sobi je bilo vse razmetano. To se ji je zdelo zelo čudno in zato je naglo obvestila blagajničarko Kvardičevo ter šefa steklarne inž. Riharda Aba. Ljubljanska policija je popoldne poslala daktiloskopa in fotografa. Vlom je bil izvršen takole:
Od konca glavne pisarne steklarne je vlomilec ponoči izrezal z diamantom kos šipe okna ravnateljse pisarne. Skozi to odprtino je odprl visokopritlično okno in zlezal v ravnateljse pisarno, kjer je najprej vdrl v predal njegove mize. Našel pa ni ničesar. Nato je siloma odprl vrata sedne pisarne in skozi dve sobi prišel v četrto sobo, kjer se nahaja blagajna. Te se je svedrovec lotil z dletom. Odstranil je del pločevine in napravil štirioglasto luknjo, skozi katero je odstranil zapah in odprl blagajno. Iz nje je pobral 10.000 Din gotovine, zlato uro in verižico, ki sta bili deponirani. Zanimivo je, da je pobral ves papirnati in srebrni denar, pustil pa drobiž, kakor tudi za 1000 Din kolekov. Pobral je tudi denar iz plačilnih vreč, pripravljen za izplačilo nekaterih delavcev. Vlom je bil izvršen prav strokovnjaško. Orožniki so nekega osumljenca že prijeli.

ŽENSKÉ!

KO BOSTE ENKRAT PRALE
s **SAMORAD**
PRALNIM PRAŠKOM,

BO TA EDINA VAŠA HVALA
PREIZKUSITE GA ČIMPREJ!
ZAHTEVAJTE GA POVSOD!

Izdelan je na podlagi olivnega olja.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

Danes **JOAN CRAWFORD**
ob 4., 1/4. in 9.1/4. zvečer
premiera najrazkošnejšega vefilma
kot

PRODANA VENERA

Kot partnerja: **Clark Gable**
Franchot Tone

300 najlepših Vener poje in pleše v bleščečem razkošju! 5 popevk te operete poje že danes ves svet! Prvi Joan Crawford film v nemškem jeziku.

Paramountov zvočni tehnik!

Domače vesti

Spremembe v sodnopisarniški službi. Za dnevničarje-zvaničnike so postavljeni: Majcen Mirko, iz Domžal pri okrožnem sodišču v Novem mestu, Hietaler Edvard iz Laškega pri sreskem sodišču v Mariboru, Čibež Olga iz Ljubljane v Kamniku, Pečnik Alojzija iz Ljubljane pri sreskem sodišču v Celju, dnevničar-služitelj v Ljubljani Benkovič Ciril za služitelja v Velikih Laščah. Premeseni so: služitelj Galien Ignacij iz Velikih Lašč v Ljubljano, dnevničarka-zvaničnica Homar Milena iz Kamnika v Ljubljano, dnevničar-zvaničnik Svagelj Ljudevit iz Kranjske gore v Ptuj, uradniški pripravnik Simon Zeleznik iz Ptuja v Kranjsko goro.

Miha Maleš: Golnik. K nedavnemu poročilu o najnovejši Maleševi mapi približno na željo avtorja naslednje pojasnilo: mapa Golnik (15 originalnih lesorezov ročnih odtisov na pravem japonskem papirju) je izšla iz osebnih in tudi tehničnih vzrokov le v šestih izvodih, ki so štiri v zasebni lasti, dve pa v javnih zbirkah. Torej mape ni na trgu v prodaji, kar je bilo pomotoma navedeno v našem poročilu.

15 dnevni dopust veterinarjem. Kmetijski minister je dovolil 15 dnevni dopust veterinarjem, ki se konec maja in v začetku junija udeležijo ekurzije po Bolgarski. Ekurzija, ki jo priredi Jugoslovensko-veterinarsko združenje, naj pospe-

šil medsebojne stike med našimi in bolgarskimi veterinarji. Kasneje obiščejo Bolgarsko tudi dijaki veterinarske fakultete v Zagrebu.

Novi grobovi. Na Joglečevi cesti 10. v Ljubljani je umrl gospod Franjo Ferula, brivski mojster. Pogreb bo jutri ob 16. — V Vevčah je umrla gospa Marija Vifanova. Pokopali jo bodo danes ob 17. v Polju. — V Kamniku je umrl g. Franc Zagar, drž. upokojenec in policijski stražnik. Pokopali ga bodo jutri ob 16. na Zalah. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Požar v Jelovem pri Radečah. V torek popoldne so se pokazali na jelovskem hribu nad Radečami plameni. Gorelo je gospodarsko poslopje, obstoječe iz hleva in hravnice, last g. Čemažarja Vinka. Ker na hribu ni vode, je bilo gašenje silno oteženo. Mladina je nosila vodo v skafih iz grabna, ki je oddaljen skoro deset minut. Že je obstajala nevarnost, da bo prišla goreti tudi hiša, kar pa so gasilci preprečili. Gospodarsko poslopje je pogorelo do tal, živino so rešili. Verjetno je povzročila požar iskra, ki je priletela iz bližnjega gorečega listja in ščavja, katerega požirajo v pomladnem času skoraj povsod.

Konj se je zapletel v telefonske žice in poginil. V šostanjski okolici se je hlapce posestnika Antona Zolnirja peljal z enovpreznim vozom po cesti. Vozilo je moralo mimo potrganih telefonskih žic, ki so visle preko ceste. Pri tem se je vpreženi konj zapletel v žice. Kakor bi trenil je konja vrglo in ubilo, ker so telefonske žice prišle v stik z napeljavo visoke napetosti. Posestnik Zolnir trpi škodo 3300 Din.

Jutri premiera

šil medsebojne stike med našimi in bolgarskimi veterinarji. Kasneje obiščejo Bolgarsko tudi dijaki veterinarske fakultete v Zagrebu.

Princesa Turandot

sploh ni moglo priti ter prisluhniti snovanju slovenske psihe v preteklih dobah. APZ prosi, da občinstvo blagovoli nabaviti vstopnice za koncert pravočasno. Prodaja vstopnic v vratarjevi loži na univerzi. Opozorjajo se zlasti tudi okoličani. Zasavci Ločani in Kranjčani, da izkoristijo priliko in pridejo na koncert.

»Naša beseda« so imenovali dijaki ljubljanske klasične gimnazije akademijo, ki jo bodo pripravili v dramskem gledališču. 12. t. m. ob 20. bomo videli, kako so dijaki izvedli lepo zamisel, da bi nam

Princesa Turandot

Zvočni kino Dvor
Tei 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer premiera vesele in pikantne komedije iz življenja ruskih bohemov

DEKLETA BREZ POSTELJE

Film o 1001 noči v Parizu!
Bogat dopolnilni spored!
Vstopnina najnižja 4.50, 6.50, 10.—

pregledno podali razvoj naše književnosti od Trubarjevih časov do današnjih dni. Na akademiji bo nastopilo več zborov recitatorjev, pevski zbori in recitatorji solisti. Moški pevski zbor bo zapel dve Trubarjevi nabožni pesmi po napevu iz 16. stoletja in Prešernovo »V spomin Andreja Smoleta« po napevu Nikoroviča. Mešani zbor bo zapel Vodnikovo »Dramilo mojim rojakom«, mladinski zbor pa Debeljakovo »Mladina kralju Petru II.«, ki jo je uglasbil Kimovec. V spomin Viteškega kralja bosta moški in ženski zbor recitala Zupančičev »Napis na žar«. Slišali bomo tudi, kako se je Trubar posvajal od Slovencev in kaj jim je naročal. Veličasten bo Prešernov »Uvod h Krstcu«, ki ga bo recital moški zbor s solistom Črtomiro. Moški zbor s solisti bo recital tudi Vodnikovo šaljivo prigodnico »Novo leto«. Vesela, polna zdrave moči in življenja, je tudi Maistrova idilična »Dolenjska poletna noč«, ki jo bosta recitala moški in ženski zbor. Dijaki so zamislili tudi lepo, izvirno scenarjio, ki bo lepo v skladu s posameznimi točkami sporeda. Prireditelj bo pod okriljem Rdečega križa, morebitni dobiček so dijaki namenili dobrodelnim ustanovam. Mladina upa, da bo javnost razumela to njeno lepo manifestacijo duhovne moči in volje do dela in priprave, da bo občinstvo v velikem številu potestilo to lepo, res kulturno prireditev.

Koncert RK v Mostah. ki bo danes ob 20 v Sokolskem kinu v Mostah, bo nudil vsem velik umetniški užitek. Vsa tri močunska pevstva društva se z vneto pripravljajo za ta svoj nastop, da pokažejo, kako visoko je naša pesem na naši periferiji. Omeniti je treba, da vsa pevstva društva nastopijo brezplačno, tako da je vse čisti dobiček namenjen RK v Mostah. Da podprete to akcijo, segajte na vstopnicah, ki so v prodaji v trafiki g. Resnika na Zaloški cesti.

Uprava Hubadove župe JPS poziva vsa včlanjena pevstva društva, naj takoj prijavijo delegate za redno letno skupščino na Hubadove župe JPS, ki bo v nedeljo ob 9 v Hubadovi dvorani. Vojna je polovica na z legitimacijo, katero naj vsak udeleženec kupi na odhodni postaji. — Uprava Hubadove župe ima nočjo ob 18.15 uri zanjno sejo pred skupščino.

RAZSTAVA

na sodobnem šiv. stroju izgotovljenih del in **PREDAVANJE**

o sodobnem šivalnem stroju in o vsestranskem načinu njegove porabe se vrši dne 5. in 6. aprila t. l. ob 9. ure popoldne do 1/2.8. ure zvečer v posebnem lokalu na Miklošičevi cesti št. 34. Vstop brezplačen. Cenjene dame vljudno vabimo, da se razstave in predavanja blagovolijo udeležiti.

SINGER ŠIVALNI STROJI D. D.

Majhen plen za velik vlom. Kakor poročajo s Senovega, je v eni zadnjih noči nekdo vlomil s ponarejenimi ključi v koprivniški poštni urad. Iz pisarne je odnesel samo ročno blagajno, ki jo je nato na bližnjem travniku razbil. Pri vsem nevarnostnem tveganju, s katerim je združen tako tatinski nočni obisk, pa je bil vlomilec nad vsebino blagajne brez dvoma precej razočaran. V njej je našel samo za 14 Din drobiža in pa za 202 Din raznih poštih znamk, nekaj hranilnih knjižic, poštih pečatnikov, dopisnic, priporočenih pism ter poštih spremenic in izplačanih denarnih nakaznic. Tat je vzel samo tisto malo drobiža, kar ga je našel, oba pečatnika z napisom »Pošta Koprivnica pri Raihenburgu« in eno izmed priporočenih

SMUČARJI!

Uporabljajte **dr. Kmetovo mazilo** in olje za sončenje.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in sportnih trgovinah po 10.— Din.

— **Notranjki emigranti** in njih prijatelji imajo v nedeljo ob 17. v Rebčevi gostilni na Tyrševi cesti nasproti art. vojašnice, prijateljski sestanek in razgovor o ustanovitvi lastnega krožka ali društva.

— **VI. javna produkcija** gojencev drž. konservatorija bo v ponedeljek 8. t. m. ob pol 19. v Filharmonični dvorani. Na sporedu so dela Beethovna, Haydna in Mozarta. Zato ima produkcija naslov »Dunajska klasika«. Nastopijo gojenci klavirskega oddelka prof. Antona Ravnika.

— **Opozorjamo na koncert** virtuoz-čelista Slavka Popova, ki bo prihodnje sredo 10. t. m. v Filharmonični dvorani. Slavko Popov je po rodu Bolgar, danes profesor glasbe na dunajskem novem konservatoriju. Kot umetnik-solist uživa velik sloves in ga kritiki prištevajo k najboljšim čelistom sedanjega časa. Predvsem hvalijo njegov izredno tople ton in umetniško prednašanje. Cene za koncert so običajne od 30 Din navzdol.

— **Zenska sekcija** Jadranske straže ima svoje prvo predavanje danes ob 20. v salonu pri Slatiču. Predaval bo g. Likovič Jože. Vabljeni vsi!

Kavarna „CENTRAL“

od danes naprej **vsak večer nov program.**

— **Zadnjič** v sezoni se bo igrala v soboto v Sentjakobskem gledališču slavna veseloigra »Kozarec vode«. Izreden humor, krasne starinske obleke in nove dekoracije morajo zadovoljiti siehernega gledalca. Skratka, najboljša veseloigra te sezone v Sentjakobskem gledališču, v kateri igra ga. E. Wrischerjeva lahko bi rekli svojo najboljšo in najelegantnejšo vlogo. Vstopnice se bodo dobile v soboto in nedeljo ob 10. do 12. in od 15. do 17. pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes ob 4., 7. in 9.1/4 velika premiera **Skrivnost Madame Blanch** ali **„Življenje, ljubezen, solze“**

Vsaka žena ima svojo ljubavno skrivnost.

— **Društvo »Soča«** opozarja člane in prijatelje, da bosta v salonu pri »Levu« v tej sezoni še dve zelo zanimivi in aktualni predavanja. V soboto 6. t. m. bo govoril g. dr. Branko Vrčon o zgodovini londonskega pakta. Z zgodovinskega stališča nam bo orisal boje, ki so se pred točno 20 leti — skoro brez naše vednosti — od-

Katica Nagy

gravali za zeleno mizo, ko so drugi odločali o naši usodi. Drugo soboto 13. t. m. pa zaključimo sezono s predavanjem g. dr. Lava Čermelja, ki nam bo opisal kulturno življenje Slovencev in Hrvatov v Juljski krajini v povojni dobi. »Sočani« in vsi, ki vas ta predavanja zanimajo, ne zamudite ugodne prilike in pridite! Začetek ob pol 21. Vstop svobodno.

— **O fotografiji majhnega formata** Da ali ne? Fotografija majhnega formata se je pojavila šele zadnja leta in ustvarila čisto novo porpišče dela. V dobi svetlega kratkega obstanka se je razvila do pomembne univerzalnosti in dosežila zavidanja vredno višino tehnike fotografiranja. Pa kakor vsak pojav novih pravcev izziva različne nazore, tako je tudi pojav fotografije majhnega formata vzbudil v krogih fotografskih interesentov borbo za in proti njej. Sredi te borbe različnih nazorov naj predavanje g. višjega inženjerja Dreayerja iz Berlina, ki bo 6. t. m. ob 20.15 v veliki dvorani hotela Uniona, podal jasno sliko zanimivih in možnosti in mehanizma nove fotografije majhnega formata.

— **Stari skavtov** Zmajeva steka se vabijo na sejo stegovega sveta danes v petek 5. t. m. ob 20. v damsko sobo kavarna Emone. Dnevni red: o delovanju stega. — Stegova uprava.

— **Oglejte si najnovejšo TICARJEVE** velikonočne razglednice — v narodnem slogu.

Paul Kemp

— **Pester večer** Vali Smerkoljeve in Otana Vondraška v celjskem gledališču. Gdč. Vali Smerkoljeva, solopesalka in subreta ljubljanske opere in znani pianist Celjan g. Oton Vondrašek priredita v ponedeljek 15. t. m. pester večer v Mestnem gledališču. V prvem, resnem delu večera bodo na sporedu klavirski soli in plesne točke, v drugem, zabavnem delu pa scene iz operet s plesom in petjem, koncertna jazz glasba na klavirju in kot novost jazz na dveh klavirjih. Gdč. Smerkoljeva uživa sloves odlične plesne umetnice. G. Vondra-

Film Z. K. D.

v prostorih »Elitnega kina Maticice« ob 14.30 uri **GRETA GARBO** v prekrasnem, v srce segajočem ljubavnem filmu **DVOJE LJUBEZNI**

Najnižja vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin, 9. temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

4. aprila
Ljubljana 7, 757.4, 1.4, 93, 0, 10, sneg, 40.5; Ljubljana 13, 758.9, 2.2, 91, NE1, 10 sneg; Zagreb 7, 757.1, 5.0, 80, ESE1, 8, dež 4.0; Beograd 7, 755.7, 8.0, 90, SE1, 10, dež 3.0; Sarajevo 7, 755.8, 8.0, 80, N1, 5, —; Skopje 7, 759.7, 7.0, 90, W1, 0, —; Kumbor 7, 757.9, 13.0, 70, SSW6, 10, dež, 24.0; Split 7, 756.3, 9.0, 70, NE1, 6, —; Rab 7, 756.6, 6.0, 80, SSE3, 6, —; Rog. Slatina 7, —, 2.0, 98, NE2, 10, sneg 19.0.

Temperatura: Ljubljana 3.2, 1.0; Zagreb 7.0, 4.0; Beograd —, 7.0; Sarajevo —, 6.1; Skopje 15.0, 3.0; Kumbor —, 11.0; Split 12.0, 8.0; Rab —, 6.0; Rožarska Slatina 8.0, 1.0.

Ponovitev koncerta Akademskega pevskega zbora danes 5. aprila ob 20. uri v Unionu

ZEISS IKON

— **Aretacija mazaške babice.** Pred pol-drogim mesecem je v ženski bolnišnici umrla mlada delavčeva žena iz št. Vida in zdravniki so ugotovili, da je smrt povzročil tetanus, s katerim se je žena zastrupila pri umetni opravi plodu. Uprava bolnišnice je stvar prijavila državnemu tožilstvu in sentviški orožniki so kmalu nato dognali, da je nesrečni mladi materi, ki je razen moža pustila za sabo tudi dvoje majhnih otrok, »pomagala« neka babica v Siskli. Ljubljanska policija je te dni babico aretirala. Zenska je sicer priznala, da je bila mlada sentvidčanka pri njej, odločno pa je zanikala, da bi bila izvršila na nji kakšno operacijo. Neka babičina znanka, ki je bila pri vsej zadevi takrat navzoča, pa je s svojo izpovedjo aretiranko precej obremenila. Babico je policija večeraj izročila okrožnemu sodišču.

VSAKA PAMETNA IN ODLIČNA DAMA

uporablja za vsakodnevno intimno in zanesljivo nego čistosti in solniku kopalnišča Ischl pridobivano blagodišečo sol za spliranje Isla - izplačovalno sol (Isla Splinalz). Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Iz Celja

— **Razobesite zastave!** Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: V dne 6. in 7. t. m. bo v Celju kongres Narodne strokovne zveze, ki ga bodo posetili delegati iz vseh delov naše države. V počastitev gostov bo mestna občina razobesila na svojih poslopih državne zastave. Hišni posestniki se vabijo, da sledijo temu vzgledu in okrasijo svoja poslopja z državnimi zastavami. Obč. uprava za Celje-okolico vabi hišne posestnike zlasti v predmestnih krajih, da ob tej priliki razobesijo na svojih poslopih državne zastave.

— **Spominke** znake bodo prodajale članice Kluba Primork v Celju in okolici ob zaključku splošne narodne žalosti za blagopokojnim kraljem. Ker je ta akcija v korist brezposelnim emigrantom in domačinom, naj javnost ne odklanja teh znakov.

FOTOGRAFIJA MALEGA FORMATA

DA ALI NE? **Javno predavanje s projekcijami in zanimivo razstavo slik se bo vršilo v soboto 6. aprila v veliki dvorani hotela Union ob 20.15. Vstop prost.**

opravljaj posle podpredsednika Ipavčeve pevke župe. Torej je v pevskem svetu brez dvoma ugledna in spoštovana osebnost. Redki so, ki bi gojili našo pesem s tako ljubeznijo, ki bi ostali naši lepi narodni pesmi zvesti vse svoje življenje. Med temi redkimi zavzema g. Rudolf Bradac vidno mesto. Zato naj mu usoda nakloni še dolgo vrsto let plodonosnega življenja. S priznanjem zremo na njegovo uspešno delo in mu čestitamo k njegovemu življenjskemu jubileju.

— **Snežno vreme** je trajalo tudi večeraj ves dan z malimi presledki. Ker je vmes včasih rahlo deževalo, se novi sneg v dolini večeraj ves dan popravljalo telefonske in brzojavne vode, ki jih je bil težki sneg potgal.

— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Poljubi me, Aneta« in zvočni tehnik.

Iz Maribora

— **O krizi demokracije** in reformi parlamentarizma predava v ponedeljek zvečer v Ljudski univerzi rektor zagrebške komercialne visoke šole dr. Ivšič. V torek bo nadaljeval svoja izvajanja o narodnem gospodarstvu. Drevo nadaljevanje umetnostno - zgodovinskega cikla.

— **Ustanovitev filozofskega kluba.** V sredo zvečer je bil v dvorani kina Apollo ustanovni sestanek mariborskega Filozofskega društva. Univ. prof. dr. Veber iz Ljubljane je poročal o delovanju centrale. V vodstvo mariborskega filozofskega kluba so izvoljeni: dr. A. Dolar, predsednik, prof. Sila in dr. Trstenjak, odbornika.

— **Lep uspeh študentov.** V sredo zvečer so nastopili v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 podmladkarji RK z gimnazije. Uprizorili so znano Lichtenbergovo komedijo »Kariera kancilistra Vinciga«, ki so jo pod vodstvom režiserja A. Tovornika podali z nekim živahnim smislom in odsko ambicijo. Sodelovali so Tovornik, Pub. Grobovšek, Rutterjeva, Peitlerjeva, Cigut, Požar, Neralič, Novak in Kadunc. Idealni prireditelji so bili deležni topliega priznanja.

— **Velikonočni dar** upokojencem. Društvo jugoslovnskih drž. upokojencev in upokojen v Mariboru bo o Veliki noči razdelilo med najbednejše člane darila po 100 Din, to pa v prvi vrsti takim, ki še niso bili obdarovani in ki so že najmanj pol leta društveni člani. V poštev pridejo tudi

Elitni kino Matica

člani izven Maribora. Reflektanti naj svoje prošnje predložijo društvenemu tajnistvu v Vrbanovi ulici 59 najkasneje do 11. t. m.

— **Dva parčka sta** v središču sovjetske veseloigre »Kvadratura kroga«, katere premiera bo jutri v gledališču. Prvi par predstavljata Kraljeva in Skrbinek, drugi par Severjeva in Stupica. Zapitega poeta igra Gorinšek, partijskega organizatorja Nakrst. Družbo komsoleovce: Starčeva, Gorinškova, Barbičeva, Furijan, Košič in Blaž. Red A.

— **Iz poštne službe.** Upokojen je vidlj poštni kontrolor Franjo Čuš, naš znani prijubljeni Priek, vodja paketskega oddelka pri tukajšnjih kolodvorski pošti.

— **Predstojništvo** mestne policije opozarja vse šoferje in samovozače, da svoje vozniške izkaznice takoj podaljšajo za leto 1935, ker je rok že potekel.

— **Gradili bodo.** Po izvršenem podajšanju Orožnove ulice do Smetanove ulice, se je pokazala možnost razidave nezazidanih parcel na obeh straneh ob podaljšani ulici. Ker je lega zaradi bližine mestnega centra prav ugodna, se javljajo sedaj reflektanti za nakup omenjenih parcel, ki se naj bi zazidale. Kakor doznavamo pa se bodo ob tej ulici smele graditi samo večje, vsaj devonadstropne stavbe.

— **Rdeči križ** Studenci priredi jutri 6. t. m. ob 9.30 koncert mladih harmonikarjev v korist obč. človekoljubnim ciljem društva.

— **8 : 4.** V preteklem mesecu je bilo v Mariboru izdanih osem novih obrtnih pravic, zbranih na 4.

— **Škoda** je točno ugotovljena. Pri požaru v Dobrovcih, o katerem smo izbrnoro poročali v predvečerašnji številki, so bili pogoreli okodovani za 207.000 Din, dočim se bili skupno zavarovani le za 130 tisoč dinarjev.

— **Rdeči petelin na deželi.** V gospodarskem posloju posestnika Antona Damjana v Spodnji Grpici je nastal požar, ki se je razširil tudi na gospodarsko poslopje njegovega sosedu Simona Peska. Danajnu je do tal pogorelo gospodarsko poslopje vse gospodarsko orodje in dva vagona sena in slame. Škoda je 53.000 Din. Pesku je tudi zgorelo gospodarsko poslopje, vse orodje ter seno in slama. Škoda znaša 50.000 dinarjev.

— **Iz maščevanja** mu je porušil zid. Zeleničar Josip Prietovnik je pri Sv. Marjeti zbilah hiško. On je že bilo zidove postavljeno, so mu za preko noči porušili. Osebnost maščevanje kajpa.

— **Vse sta skesano priznala.** Poročali smo o skrivnostni tihotapki zгодbi pri Strigovi ob meji, ko sta neznanca navallila na posestnika Janka Cagrana. Kl se ima zahvaliti svojem samokresu, da se srečno ubežal nevarnosti, ki mu je pretilla. Sedaj se je pokazalo, da je bilo zasladovanje v pravi smeri. Posrečilo se je namreč izslediti Konrada in Alojzija Zor-

Ako je glavobol posledica zapeke, 2 do 3
ARTIN-DRAŽEJE
 dr. Wandera

omogočajo, vzete zvečer, drugi dan zjutraj lahko izboljšanje. Dobivajo se v vseh lekarnah v skatlicah po 12 dražej Din 8.— in v vrečicah po 2 dražej Din 1.50.

Oglas registriran pod S. br. 7724-34.

čica. Slednji je pri zaslišanju priznal, da se je s kolegom 96569 odpeljal proti Strigovi, kjer je kolo shranil, nato odšel preko meje in se vrnil z vtihotapljenimi predmeti nazaj do Strigove, kjer sta trčila na poeestnika Cagrana. Ko je Cagran oddal strel iz samokresa, sta pobegnila oba proti Mariboru in pustila kolo in vtihotapljenne predmete na mestu. Tudi se je izkazalo, da je bil Lojze Zorčič tisti, ki je zadobil rano v levo roko. Oba prideta pred sodišče.

Razstava spominov na Viteškega kralja pred otvoritvijo

Ljubljana, 4. aprila. Priprave za razstavo spominov na Viteškega kralja, ki jo prireja naše gospe v umetniškem paviljonu v Tivoliju, se bližajo koncu. V treh velikih prostorih je zbrano mnogo razstavnega materiala, predvsem slik domačih slikarjev: Ivana Vavpotiča, Saše Santla, Mirka Subica, pa tudi manj poznana dela Tišova, Trstenjaka, Pastuhova in drugih. Prav tako so tu di kiparji zastopani s številnimi deli, med drugimi Tine Kos, Lojze Dolinar, prof. Valdec, prof. Sever in Nikolaj Pirnat, od katerega pa pričakujejo tudi njegov najnovejši kraljev lik, ki je prvi razstavljen na novinarskem koncertu 1. decembra lani z bujal veselo pozornost. Poleg teh umetniških del pa bo razstavljena ogromna zbirka fotografij iz življenja blagopokojnega kralja, ki doslej širšemu občinstvu niso bile znane.

Vso to edinstveno zbirko urejuejta ravnatelj Narodne galerije Janez Zorman in arhitekt Mihajlo Osolin, seveda pa imajo prireditelje tudi polne roke dela in je veljalo ogromno truda, da so zbrale tako veliko zbirko, kar v naših razmerah ni bila nikakoli lahka naloga, ker so bile stvari raztresene vsokrog. Po marljivem prizadevanju prirediteljic pa bo ta razstava nedvomno prvič zbrala skupaj vse, kar je bilo pri nas ustvarjenih umetniških likov pokojnega kralja, ne glede na vso ostalo zbirko slik, ki spominujejo spomin na našega kralja Učedintalca. Otvoritev razstave v soboto predpoldne bo za nas dogodek pietete, ki se bo tokrat pokazala v delih naših likovnih umetnikov.

Uboj graničarja pred sodniki

Ljubljana, 4. aprila. Daljša razprava pred malim kazenskim senatom je močno pokazala gospodarsko bedo, ki zlasti obmejne kraje tišiči k tiom. Tihotapstvo konj se je v obmejnih krajih od Rakeka proti Čabru vršilo le prva leta, ko so vodili čez mejo v Italijo konje kar v trumah; ko pa se je dvignila lesna industrija, je nevarno tihotapstvo konj popolnoma prenehalo. Od lani naprej pa se je spet bujno razpaslo. Ljudje nimajo zaslužka, ni voženj na Rakek, ni zaslužka v gozdovih in zato so ljudje skušali priti z nedovoljenimi konjskimi kupčijami do sredstev, da bi mogli plačati obresti, davke in preskrbeti družino z najpotrebnejšo obleko in obutvijo.

Graničar Atanas Andjelkovič, pridelen graničarskemu vođu v Podgori, je ponoči 9. januarja letos na meji v temnih gozdovih pri Smarati zaplenil 6 konj, ki so jih skušali spraviti čez mejo v Italijo, kjer se živina še razmeroma dobro prodaja. Drugi dan je konje gnal na Rakek na tamonjsko carinarnico, da se uvede predpisano kazensko postopanje. Pozno v noč se je vračal k vođu. Ko je okoli 21. prišel v Pudo, je izbruhnil požar v kozoletu posestnika in trgovca Zdravka Vilarja. Ko je graničar opazoval požar, so ga uzrli tihotapci in so se takoj dogovorili, da ga napadejo. Ko je šel dalje po cesti, sta res prišla za njim dva moška, eden ga je zagrabil za prsa in vrgel na tla. Priskočila sta še dva. Med graničarjem in napadalci se je nato razvila huda borba za puško, ki je Andjelkovič nikakor ni hotel izročiti. Napadalec so ga močno zdelali, z nožem je dobil štiri rane na glavo, s poleonom po hrbtu in tudi brcce z okovanim čevljem. Hudo ranjenega so prepeljali v vojaško bolnišnico v Ljubljani, kjer se je boril s smrtjo, a je naposled vendar okrev.

Zaradi nočnega napada in hude telesne poškodbe so se pred malim senatom zagovarjali: 38letni posestnik Jože Baraga iz Smarate, 28letni posestnikov sin France Avsec, njegov brat Feliks Avsec, oba iz Pudo, in 23letni France Šneh iz Podgora. Prvi obtoženec je zanikal, da bi bil on ostale tri nagovarjal k napadu, skušal izvesti dokaz alibija po pričah, ki naj bi ga bile razbremenile. Ostali trije obtoženci so v bistvu priznali krivdo in zločin, navajajoč, da so bili razburjeni zaradi zaplenjenih konj. Bili so obsojeni: Jože Baraga na 1 leto in 6 mesecev strogega zapora, France Avsec na 1 leto in 8 mesecev strogega zapora, Feliks Avsec na 1 mesecev strogega zapora in France Šneh na 1 leto in 4 mesecev strogega zapora.

Iz življenja na deželi
Iz Hrastnika

h— Gozdni požar je v preteklem tednu zanetila iskra lokomotive v bližini železniškega predora na progi Hrastnik—Trbovlje. Požar je segal skoro do Vištvohra in je napravil precejšnjo škodo trem posestnikom. Zgorelo je tudi nekaj pripravljenih drv. Požar so omejili in udušili gasilci in železniški prosvetni delavci.

h— Hud vihar je pred dnevi odkril precej stanovanjskih hiš pri rudniku ter napravil mnogo škode tudi na drugih hišah. Po okoliških hribih je razdejal slamnate strehe na več kozolcih.

Iz Ptuja

— Zadnja pot vzorne učiteljice. V torek popoldne je nastopila pot k večnemu počitku ga. Marija Luknarjeva, upraviteljica mestne dekliske osnovne šole. Pred Mladiko se je zbrala velika množica ljudstva, ki je pokojno spremljal na njeni zadnji poti. Ko je proš g. Grajš opravil mrtvaške obrede, je zapel mladinski pevski zbor meščanske šole žalostinko. Od pokojnice sta se poslovila njen tovariš učitelj g. Sestan in ena učenka. Nato se je razvil dolg spreved, na čelu vsa šolska mladina

iz okolice in mesta, ki je nosila nešteto šopkov in vencev. Pred krsto je nosila učenka osnovne šole odklikovanje pokojnice: red sv. Save, takoj za njo je korakala četa Sokolov in Sokolic v krojih in z družstveno zastavo, za njimi pa je mestna godba igrala žalostinke. Za krsto so šli žalostni sorodniki in številni stanovski tovariši. V sprevedu so bili tudi sreski načelnik g. dr. Bratina, mestni predsednik g. Jerše, banski svetnik g. dr. Senčar, šolska nadzornika gg. Gorup in Šterk, na Grobu so se od ranjke poslovili proš g. Grajš, starosta Sokola br. dr. Salamon in ravnatelj meščanske šole g. Kveder. Pevski zbor Glasbene Matice je zapel Krajcerjevo »Žalostinko« in mestna godba je igrala v slovo, ko so blago ženo položili v grob k večnemu počitku.

★
 NARAPLJE. Namesto venca na krsto ravnatelj Kubrichta je daroval g. Mešiček Zvonko trgovec in gestilničar v Pujske gore, 150 Din za siromašne učence v Narapljah. Iskrena hvala!

Kupuj domače blago!

Gospodarstvo

Novi italijanski poslanik o jugoslovensko-italijanskih gospodarskih odnosih

V zagrebški »Narodni privredici« je objavil italijanski poslanik v Beogradu g. Guido Viola Conte di Campalto razpravo o gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in Italijo. G. poslanik ugotavlja, da so se kljub spoznanju medsebojne tesne gospodarske povezanosti obeh držav na eni kakor na drugi strani storili ukrepi, ki naj bi lažno gospodarstvo napravili neodvisno od uvoza iz tujine. To pa se ne more menovati prehod k avtarkiji, ker ti ukrepi niso dali ne v Italiji ne v Jugoslaviji podlage za takšno produkcijsko pregrupacijo, ki bi obema državam omogočala, z lastno produkcijo streči celotni laetni potrebi. Lahko rečemo, da so bili ti ukrepi storjeni bolj za zaščito lastne valute in lastne delovnosti. Toda le medsebojno priznanje lahko omogoča korisno izmenjavo blaga in tesne trgovinske stike.

Samo pogled na statistiko trgovinskega prometa med obema državama od l. 1924., ko je stopila v veljavo trgovinska pogodba, zadostuje za prepričanje, da je bila trgovinska bilanca Jugoslavije nasproti Italiji zmerom aktivna in da je bil izvoz v Italijo zmerom na vrhu v jugoslovenski izvozni statistiki. Tudi po omejitvah blagovne izmenjave kot posledici gospodarske stiske je ostala Italija še zmerom na prvem mestu. Nadaljnji pregled statističnih podatkov omogoča ugotovitev, da je Jugoslavija kurovala pretežno v drugih državah, tudi v takih, ki so kot kupci jugoslovanskega blaga komaj prihajali v poštev, in sicer je kupovala take produkte, ki bi si jih mogla nabavljati tudi v Italiji z istimi ali še celo ugodnejšimi pogoji.

Med tem ko so se povod vladala liberalna načela o trgovini, ni bil takšen pojav nič posebnega, ker je večina držav imela priložnost, da je svojo trgovino s tujino izravnavala družod. Danes na, ko o svobodni trgovini ni preostalo dosti več kakor le spomin nanjo, je postal ta položaj nevzdržen čital sem, je izjavjal g. poslanik, v različnih jugoslovenskih listih, da se ždale bolj žiri spoznanje o potrebi večjega nakupovanja blaga v Italiji. Časi, ko so trgovci s tujino lahko ravnali po lastnem spoznavanju, so minili, danes je narod, ki vodi sam trgovinsko politiko.

Gospodarske vesti

— Glavna skupščina zagrebške borze za blago in vrednote se je vršila 3. t. m. Zbor je vodil predsednik borze g. dr. Stanko sverljuga. Prisostvoval je zboru tudi minister za trgovino in industrijo g. dr. Milan Vrbanič. Predsednik je po uvodnih formalnostih in komemorativnem govoru o pokojnem velikem kralju podal poročilo o našem gospodarskem stanju, v katerem je naglašala, da se je treba pri reševanju nujnih vprašanj našega gospodarskega življenja ozirati na vse panoge našega gospodarstva. Enostranost ni mogla roditi le slabe posledice. Ne vseh straneh se kažejo znaki boljšanja gospodarskih razmer. Ta proces bo trajal dalje časa in bo v mnogih pogledih izvršil bistvene izpremembe v strukturi našega gospodarstva. Posebna pozornost se posveča javnim delom in njihovemu finansiranju, ker obstaja upanje, da bi s te strani mogli priti impluz intenzivnejšega gospodarskega življenja. Ukrepi, ki so bili doslej storjeni v našem denarništvu, sami po sebi ne zadostujejo, temveč je treba denarnim zavodom tudi omogočiti novo kreditno delovnost. Splošno akonsolidacija našega zunanje političnega položaja bo ugodno učinkovala na naše notranje, zlasti gospodarske razmere. Slečila so ostala poročila in je bila soglasno podeljena razrešnica borzemu svetu in upravnemu odboru pokojnjanskega sklada. Nato so bile volitve novega borznega sveta, ki se je po končanem zboru konstituiral takole: predsednik dr. Stanko sverljuga, podpredsednika Albert plemeniti Deutsch od Macelja in Milan Milič in člani upravnega odbora: Makso Antič, Ernest Grünwald, dr. Nikola Kostrenčič, dr. Branko Pliverič, ziga Stern in Glogjorje Velisavljevič.

— Dve okrožni Druženja trgovcev za mesto Celje. Te dni je poslala združenje svojim članom dve okrožnici z nastopno vsebino: Na predlog ministrstva za vojsko in mornarico je g. vladni predsednik odredil, da podpisano združenje deluje na to, da se vojaški obvezniki po dosluženo kadrovskega roka, odnosno po vrnitvi v vojaških vaj spet sprejmejo v službo, odnosno v delo pri prejšnjem službovzarci. O tem vas združenje obvešča zaradi naredb ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, odnosno banske uprave. — V praksi so se pojavili dvomi, ali je treba takso 5 Din na kreditnih knjižicah obnoviti v začetku koledarskega leta ali pa velja eno leto od dne nalepljenja. Zato je finančno ministrstvo, oddelek za davke, z razpisom z dne 23. februaria letos opozorilo na točko 7. taksnega in pristojbinskega pravilnika, po kateri se mora taksa za kreditne knjižice obnoviti po poteku enega leta po nalepljenju, a ne v začetku vsakega koledarskega leta. Za radi tega se člani pozivajo da takso na preteku enega leta od nalepljenja brez

pogojno obnove, da se izogonej kazenskim posledicam. Če pa bodo posamezni organi finančne kontrole zahtevali taksiiranje kreditnih knjižic v začetku vsakega leta, se sklicujte na gornji razpis finančnega ministrstva.

— Uredba o ukinjenju državne takse na vozovnice v avtobusnem prometu je objavljena v »Službenih Novinah« z dne 1. t. m. Banska uprava v Ljubljani opozarja javnost, da s to uredbo ni prizadeta banovinska taksa in se bo banovinska taksa na vozovnice v avtobusnem prometu nadalje vobirala.

— Velika množina tobaka prodana v Nemčijo. Po vestih iz Beograda so se pogajanja med zastopniki naše monopolske uprave in nemške tobačne industrije ugodno zaključila. Tobačne tvornice v kartelu nemške tobačne industrije v Hamburgu in Bremenu so kupile 1.250.000 kg našega tobaka, in sicer južnosrbskega iz l. 1931. in 1932. in hercegovinskodalmatinskega iz leta 1933. Tobak se bo predelal v Nemčiji. To je prvi nakup našega tobaka od nemških tobačnih tvornic.

— Za izvoznike turščice in pšenice v Češkoslovaško. Finančni minister je razveljavil odlok, ki je nalagal izvoznikom turščice in pšenice v Češkoslovaško, naj predložijo zaradi opravičbe svojih potrdil o zavarovanju valute poleg naših listin tudi češkoslovaške carinske listine. S tem odlokom hoče finančni minister pospešiti izvoz teh pridelkov.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave orodja, 10.000 kg negašenega apna, 20.000 kg portland cimenta, 200 kub. metrov peska, 250 kg pločevine in 550 kg železa. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 60 omotov krovne lepenske, 60 kg laka, 11.000 komadov opeke, 40 lopat, 30 krampov, 200 kg karbolineja, 1000 kg cilindrskega olja, 80 komadov rezervnih stekel za mazalce. Dne 2. maja se bo vršila spri Komandi mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 4000 m mornarskega sukna, 200 m polvolnenih tkanin in 1500 m volnenih tkanin. Dne 18. t. m. se bo vršila pri ekonomskem oddelku generalne direkcije državnih železnic v Beogradu oferta licitacija glede dobave porcelanastih školj za klozete in gleda umivalnikov, 23. t. m. pa glede dobave instalacijskega materiala za vagonsko električno razsvetljavo.

Borze

4. aprila. Na ljubljanski devizni borzi so ostali tečaji neizpremenjeni razen Amsterdama, ki je neznatno popustil, in Londona in Trsta, ki sta se malo okrepila.

V privatnem kliringu se je avstrijski šiling v Ljubljani malo popravil na 8,70 do 8,80 in v Zagrebu na 8,57 — 8,67 (8,62, večeraj 8,60). Grški boni so notirali v privatnem kliringu v Zagrebu 30,07 — 30,77 (30,42, večeraj 30,50); angleški funti v Zagrebu 230,70—232,30 (231,50, večeraj 230,46); španske pezete v Zagrebu 530 — 540 (535) in v Beogradu 546,25 — 536,25.

Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda za malenkost nižje notirala. Trgovala se je za kaso po 375,50 in 376 kakor večeraj (v Beogradu po 374,50 in 374, večeraj po 375). Nadalje je bil promet v 7/8 Blairu po 68,75, v 8/8 Blairu po 80,50, v 7/8 posojilo Drž. hipotekarne banke po 71,50, v 6/8 begluških po 66 in v Priv. agrarni banki po 260.

Devize.

Ljubljana. (Z všteto premijo 28,5 odstot.) Amsterdam 2955,75 — 2970,35, Berlin 1756,08 — 1769,96, Bruselj 743,92 — 748,98, Curih 1421,01 — 1428,08, London 210,50 — 212,56, Newyork 4348,31 — 4384,62, Pariz 289,60 — 291,03, Praga 183,35 — 184,46, Trst 363,48 — 366,57, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,70 — 8,80.

Zagreb. Amsterdam 2955,75 — 2970,35, Berlin 1756,08 — 1769,96, Bruselj 743,92 do 748,98, London 210,50—212,56, Milan 363,49 do 366,57, Newyork kabel 4370,31—4406,62, ček 4348,31 — 4384,62, Pariz 289,60—291,03, Praga 183,35 — 184,46.

Curih Beograd 7,02, Pariz 20,38, London 14,93, Newyork 308,75, Bruselj 52,25, Milan 25,63, Madrid 42,2250, Amsterdam 207,95, Berlin 123,95, Dunaj 37,30, Stockholm 76,53, Oslo 74,95, Kobenhavn 66,60, Praga 12,9075,

ZA VARNČNO GOSPODINJO
 le **Zlatorog**
 terpentinovo milo!

Varšava 58,25, Atene 2,90, Carigrad 2,50, Bukarešta 3,05.

Elekti

Ljubljana. Vojna škoda 376 — 377, 7/8 investicijsko 77 — 78, 8/8 Blair 79 — 81, 7/8 Blair 67 — 67,50, 7/8 posojilo Drž. hipotekarne banke 70 — 72, 4/8 agrarne 45 do 46, 6/8 begluške 65 — 66.

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda za kaso 375,25 — 376, za april - maj - junij - julij - avgust 375,50 — 376, 7/8 investicijsko 77,50 — 81, 7/8 Blair 68,25 — 69, 8/8 Blair 80 — 81, 7/8 posojilo Drž. hipotekarne banke 71,50 — 72,50, 6/8 begluške 65,50 — 66; delnice: Priv. agrarna banka 260 — 263, Trbovlje 110 — 120.

Beograd. Vojna škoda 374 — 374,50 (374,50, 374), za maj 374 — 375 (375, 374,50), 7/8 investicijsko 78,50 — 79, 4/8 agrarne 48 — 48,50 (48,50), 6/8 begluške 65,75 — 66 (66,25, 66), za april (66), 8/8 Blair 79,50 den., 7/8 Blair 68,25 — 69, 7/8 posojilo Drž. hipotekarne banke 70,50 do 72,50 (71,50), Narodna banka 5290 — 5300, Priv. agrarna banka 259 — 260 (260, 259,50).

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 4. aprila. Začetni tečaji: pščenica: za maj 96,75, za julij 92, za septem. 91,50; koruza: za maj 84.

+ Winnipeg, 4. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 87, za julij 87, za septem. 81,3750.

+ Ljubljanska borza (4. t. m.) Tendence za žito stalna. — Nudi se (vse franko nakladalna postaja): pšenica: baška, 78 kg, po 124 — 126; banatska, 78 kg težka po 122 — 124; oves: slavonski 98—100; koruza: baška po 68 — 70, banatska po 64—66, moka: baška in banatska 50c po 200 — 220, baška 2c po 180 — 200; baška 3c pa po 160 — 180; otrobi: baški debeli 95 — 100.

+ Novosadska blagovna borza (4. t. m.) Tendence za žito prijazna. Promet majhen. Pšenica: baška potiska 126 — 128; slavonska 127 — 129; sremska in baška 120—122; banatska 119 — 122. — Oves: baški, sremski in slavonski 86 — 88. — Ječmen: baški in sremski, 65-66 kg 125 — 130; jari, 67-68 kg 135 — 140. — Koruza: baška in sremska 66 — 67; banatska 63 — 64. — Moka: baška in banatska 50c in 50c 187,50—210; 2c 167,50—190; 3c 147,50 do 170; 4c 130 — 142,50; 5c 105 do 110; 6c 75 — 78. — Fižol: baški in sremski beli, brez vreč. 2/50 130 — 135. — Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 78 — 80; banatski v jutastih vrečah 76 — 78.

+ Budimpeštanska termska borza (3. t. m.) Tendence čvrsta. Promet sreden. — Pšenica: za maj 15,88 — 15,89, za junij 15,94 — 15,96. Koruza: za maj 11,82 do 11,84, za julij 11,73 — 11,74.

ZIVINA.

+ Živinski sejem v Ljubljani. Na živinski sejem v sredo je bilo prignanih 61 volov, 28 krav, 6 telet, 150 konj, 45 svinj in 330 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 28 volov, 18 krav, 5 telet, 35 konj, 5 svinj in 170 prašičkov. Cene so ostale nespremenjene, za prašičke so nekoliko čvrstjeje. Za kg žive teže notirajo: voli I. vrste 3,50 do 4 Din, II. 2,75 — 3,50, III. 2 — 2,75, krave debele 2 — 3,50, klobasariče 1,50 — 2, teleta 4,50 — 5,50, svinje 5 — 6,50 Din; prašički za rejo 6—12 tednov stari so se prodajali po 160 — 150 Din komad.

+ Goveji in svinjski sejem v Ptuju. Na goveji sejem 2. t. m. je znašal dožon 141 volov, 235 krav, 18 bikov, 48 juncev, 54 telic, 229 konj in 27 žrebč, skupno 815 glav, od katerih je bilo prodanih 220. Cene za kg žive teže: volom 2,75 — 3,50, kravam 1,50 — 3, bikom 2,75 — 3, juncem 2 — 3, telicam 2 — 3,75 Din. Konji so se prodajali po 500 — 3000, žrebčeta pa po 250 do 650 Din za rep. — Na svinjski sejem 3. t. m. je bilo pripeljanih 19 svinj in 53 prascev. Praseci so se prodajali po 40 — 80 Din za rilec, pršutarji pa 4—5, plemenske svinje po 3,75 — 4,50 Din za kg žive teže. Vsega je bilo prodanih 25 rilecev.

+ Zagrebški tedenski sejem (3. t. m.) Cene pitanih svinj so malo popustile zaradi obilnejše ponudbe, a teletom so neznatno poskočile zaradi večjega povpraševanja. V splošnem pa je bilo trzovanje v živo slabo, ker je bilo deževno vreme in ni bilo mnogo tujih kupcev. Cene za kilogram žive teže: bikom 3,20 kravam za klanje 2,70 do 3, kravam za klobasariče 1,60 — 1,90, volom I. 4,50 — 4,70, II. 3,50, juncem 4, teletom 4,50 — 5,75 (zaklanim 3 — 8,50), svinjam pitanim 7 — 7,50, nepitanim 5 — 6 (zaklanim 10) Din. Konji so se trgovali po 3000 — 800 Din za par. Krma: detelja 55 — 65, otava 55 — 65, seno 45 — 55 za 100 kg.

BOMBAZ.

+ Liverpool, 3. aprila. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za maj 6,11 (večeraj 6,12). + Newyork, 3. aprila. Tendence stalna. Zaključna tečaja: za loko 11,20 (večeraj 11,25, za maj 10,91 (10,95 — 10,96).

Radio

Petek, 5. aprila.
 LJUBLJANA 11: Solška ura: O naši slovenski glasbi (prof. E. Adamič). — 12: Plošče. — 12:50: Poročila — 13: Čas. plošče. — 18: Filozofski sprehodi (dr. Veber). — 18:20: Radio - orkester. — 18:40: Literarna ura: O dramah Jože Vombegarja (prof. F. Vodnik). — 19: Radio - orkester. — 19:20: Čas. jedilni list, program za soboto. — 19:30: Nacionalna ura: Mahkota: Kulturno delo Glasbene Matice. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, Radio - orkester.

Sobota, 6. aprila.
 LJUBLJANA 12: Plošče. — 12:50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Miha Maleš (g. Tominec). — 18:15: Aktualnosti (L. Mrzel). — 18:30: Radio - orkester. — 18:50: Franoščina. — 19:20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. — 19:30: Nacionalna ura. — 20: Znanstvenopolitični pregled (dr. Jug). — 20:20: Pomlad v glasbi — Radio - orkester. — 21:15: Internacionalni prenos iz Beograda. — 21:45: Čas, poročila, plošče. — BEOGRAD 16:30: Godalni kvartet. — 17:20: Lahka glasba. — 20: Godba kraljeve garde. — 21:15: Evropski koncert jugoslovenske glasbe. — 22: Narodna glasba. — ZAGREB 12:10: Plošče. — 17:15: Godalni trio. — 20:15: Šramel - kvartet. — 21:15: Iz Beograda. — 21:45: Plošče. — PRAGA 19:15: Vojaska godba. — 20: Iz Brna. — 20:30: Ples. — 21:15: Iz Beograda. — 21:45: Lahka glasba. — BRNO 20: Abesinija. — 20:30 Jazz. — 20:40: Chopinove klavirske skladbe. — 21:15: Iz Prace. — VARŠAVA 20: Lahka godba. — 21: Opera »Faust« iz Milana. — DUNAJ 12: Orkester. — 17:10: Plošče. — 19:05: Veselost in ljubezen. — 20:10: Klasična opereta. — 21:15: Simfoničen koncert. — 23:30: Jazz. — BERLIN 20:10: Pester program. — 1:00: Humor in ples. — KÖNIGSBERG 20:10: Zabaven program. — 23: Nočni koncert.

NARODNO GLEDALIŠČE U LJUBLJANI
REPERTOAR

DRAMA.
 Začetek ob 20
 Petek, 5. Zaprtlo.
 Sobota, 6.: Postržek. Gostovanje ge. Marte Repovš - Radmanovič. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
 Nedelja, 7. ob 13.: Siromakovo jagnje. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Bunbury. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
 Ponedeljek, 8.: Bunbury. Gostovanje v Celju. Izven.

OPERA.
 Začetk ob 20
 Petek, 5. ob 13.: Stirijske grobnjani. Dijaska predstava. Znatno znižane cene od 5 do 15 Din
 Sobota, 6.: Baletni večer plesalke gđ. Mije Corakove in plesalca Antona Vujančiča iz Zagreba.
 Nedelja, 7. ob 13.: Manon. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

★
 Baletni večer solopesalec gđ. Mije Corakove in g. Antona Vujančiča. Jutri se vrši v operi baletni večer, izvajata ga odlična in priljubljena zagrebška umetnika, ki žanra s svojo umetnostjo največje uspehe. O njihovem baletnem večeru v Beogradu piše »Politika« med drugim sledeče: »...Gđ. Corak je pridobila vse naše simpatije s svojim plesnim nastopom. Iz njenega ustvarjanja veje poleg mladosti toplota. Plesalka ni preračunljiva z efekti, ker ne blesti hote s svojim tehničnim znanjem, temveč ti je do tega, da nam razkrije svojo bogato in tenkočutno dušo. Ples gđ. Corakove je nadahnjeno, ki se izživlja v najpopolnejši tehnični zunanji formi. Gosp. Vujančič je z vsem razumevanjem njen plesni partner in ima dobro tehnično znanje. Njegov priznani talent se odkriva z najboljšimi strani. Plesalec je izredno elastičen in okreten, je lepo raščen in vpliva s svojo simpatično pojavo. Občinstvo opozarjamo na zanimiv plesni večer, ki obeta gledalcem velik umetniški užitek.

Premiera Bratko Kreftove vesele slovenske legende z nastopom »Malomeščanin« 11. t. m. Izra je zgrajena na naslednji tabuli: Mladi slovenski nacionalni revolucionar Ivan Tomc, ki je bil v zvezi s takratno jugoslovensko iredento, borečo se proti Avstriji, je moral zaradi svojega protiaustrijskega prepričanja v leto, ker ga je nekdo izdal. Avstrijska justica, ki je takrat (1914 in 1915 in še pozneje) us

Leteči robot bo onemogočil vojno?

Optimizem angleškega generala Fullerja - Znanost o mehaniki in kemiji pospešuje vojno, električna pa jo bo odpravila

Pred kratkim smo poročali, da je uspela Američanom rešitev problema, kako bi se delo

letalo brez posadke krmariti z daljave z brezžičnimi valovi v poljubno smer. Angleški general Fuller vidi v rešitvi tega problema nič manj nego začetek za odpravo vojne.

Srvivnost bodoče moči letalstva, pravi Fuller, je v

brezžičnem krmarjenju iz daljave, v električni znanosti. Zveza zraka in etra dela ofenzivno mogoče tako silno, da ne bo več vredno uganjati vojne. Današnja letala imajo to slabost, da morajo biti za napadalne akcije zasedena vsaj z dvema možema. Obramba pa je lahko tako huda, da je ta slaba točka letalskih napadov.

Človek, ne more več vzdržati, kakor ni n. pr. napadajoči pešec sposoben zadržati obrambnega ognja iz strojnica. Čemu v tak-

šnih okoliščinah napadati? Vse kaj drugega pa je, če pošleš nad kakšno mesto 200 ali več nezasedenih in delno

z oklopom zaščitenih letal, ki jih krmari kakšnih deset zasedenih letal iz varne daljave ali višine. Vsako teh 200 letal bi bilo le leteč izstrelek, zračni torpedo, ki se razpoči pri udarcu na tla ali pa v danem trenutku pod vplivom krmilnega brezžičnega vala.

Kakšne pripomočke bi imela obramba proti takšnim napadom, ki se

ne morejo izjaloviti! po zaslugi človeške slabosti? Odgovora na to vprašanje ni. Če se bodo hoteli ljudje še nadalje igrati vojno, bodo morali takšen odgovor vsekako najti, ki pa gotovo ni ta, da bi velika mesta

preložili v globino zemlje. Fuller je osebno tega mnenja, da bodo ljudje v ne predaljni bodočnosti spo-

znali vojno kot nekaj zmotnega in nekoristnega, kar se da vreči med staro šaro. Do čim utegneta mehanična in kemična znanost vojno pospeševati, je

električna tisti element, ki bo vojno morda odpravil, kajti prav tako kakor nezasedena letala, se bo dal ravnati z njo vsak top brez posadke ali tank ali katerokoli drugo orožje. Nevede so ljudje tisočletja delali v smer cilja; da izločijo iz vojne nezanesljivi element človeške slabosti. V hipu, ko to dosežejo, pa morajo logično izločiti tudi vsako vojno možnost.

Bodoči šef nemškega generalnega štaba

Nemška vlada je pozvala domov na Kurajskem mučnega se generala von Seeckta. Mož je sicer na glasu velikega monarhista in je bil doslej nasprotni nar. soc. režimu zelo rezerviran. Von Seeckt je v 69. letu svoje dobe in je bil l. 1915. šef Mackensenove vojske. V tem svojstvu je vodil tudi operacije proti Srbiji. Pozneje so ga zopet poslali na zapadno bojišče

Plinske maske za italijansko prebivalstvo

Londonski »Daily Telegraph« poroča, da je italijanska vlada na svoji zadnji seji sklenila uvesti obvezne maske proti plinu, s katerimi se morajo nemudoma preskrbeti vsi prebivalci Italije. Maske bodo prodajali po režijski ceni posebni državnim oddelkom. Delodajalci morajo nabaviti maske za vse svoje nameščence, sicer zapadejo globi.

Flohr v Rusiji

Iz Moskve poročajo, da je Flohr igral simultanko v Dnjepropetrovsku na 33 šahovnicah. Izgubil je 19 partij, 4 dobil in 12 remiziral

Nove maske za pariške gasilce

Pariški gasilci so dobili nedavno novo opremo z novimi maskami in napravami proti dimu

Banket po radiu

Centrala velike ameriške družbe za izdelovanje strojev je povabila te dni vse svoje nameščence in delavce po podružnicah, ki jih ima po vsem svetu, na velik banket. Udeležilo se ga je kakšnih 10.000 oseb, a te osebe niso prišle v New York, kjer je centrala, temveč so banketirale ob določeni uri v svojih podružnicah. Vsi so imeli isti menu, v okrašenih prostorih pa so bili povsod zvočniki, ki so na kratkih valovih reproducirali govore direktorjev in drugih visokih funkcionarjev konferenc v centrali. Tudi bivši državni predsednik Hoover, ki zavzema odločilno mesto v konferencu, si ni mogel kaj, da bi ne spregovoril nameščencem in delavcem družbe v Ameriki kakor na ostalih celinah. Dejal je med drugim, da je danes radio premostil že vse daljave in je sposoben v bodočnosti ustvariti ljudem še dolgo vrsto prav tako prijetnih kakor dragocenih presenečenj.

Od zaroke v smrt

Angleški listi poročajo o tragičnem koncu dveh mladih zaročencev, ki sta na letališču v Hastonu stopila v letalo, da poletita k materi zaročenke in ji javita zaroko. Mlada človeka sta se vedla tako zaljubljeno, da je moral vsakdo postati pozoren nanju, tem bolj ker sta vsakomur pripovedovala o svoji sreči.

V uradu letališča je mladenič potegnil iz žepa briljantni prstan s šaljivim vprašanjem, da-li naj ga da zacariniti. Ko je vstopila zaročenka, pa je uradnikom zašepetal, naj ne povedo ničesar o prstanu, ker hoče z njim svoji zaročenki pripraviti presenečenje. Pri odletu je bilo slučajno navzočih nekoliko godbenikov, ki so zaigrali neko poročno koračnico. Kmalu potem pa se je zgodila katastrofa. Letalo je treščilo na tla, pilot in zaročenka sta bila takoj mrtva, zaročenec pa je izdihnil kmalu potem v bolnišnici.

Grmeči meteor

Ljudi med švicarskim mestom Säntisom in Curiškim jezerom je te dni predpoldne prestrašilo silno grmenje, zaradi katerega je popokalo mnogo šip. Hiše so se strele kakor ob potresu. Do Curiha so slišali to grmenje. Bil pa ni potres, temveč velik meteor, ki je treščil v bližini Toggenburga na zemljo in se razletel.

„Mauretania“ prodana

Te dni so v Londonu na javni dražbi prodali 30.000 tonski prekomornik Cunardove družbe »Mauretania«. Kupila ga je neka ladjedelnica v Glasgowu. Plačala je zanj 80.000 funtov, medtem ko je ladja stala nova tri milijone funtov. Dvajset let je veljala »Mauretania« za kraljico prekomorskih ladij in za ponos angleške paroplovbe. Bila je posestrima med vojno potopljena »Lusitanie«.

Babico in vnukinjo zadavil

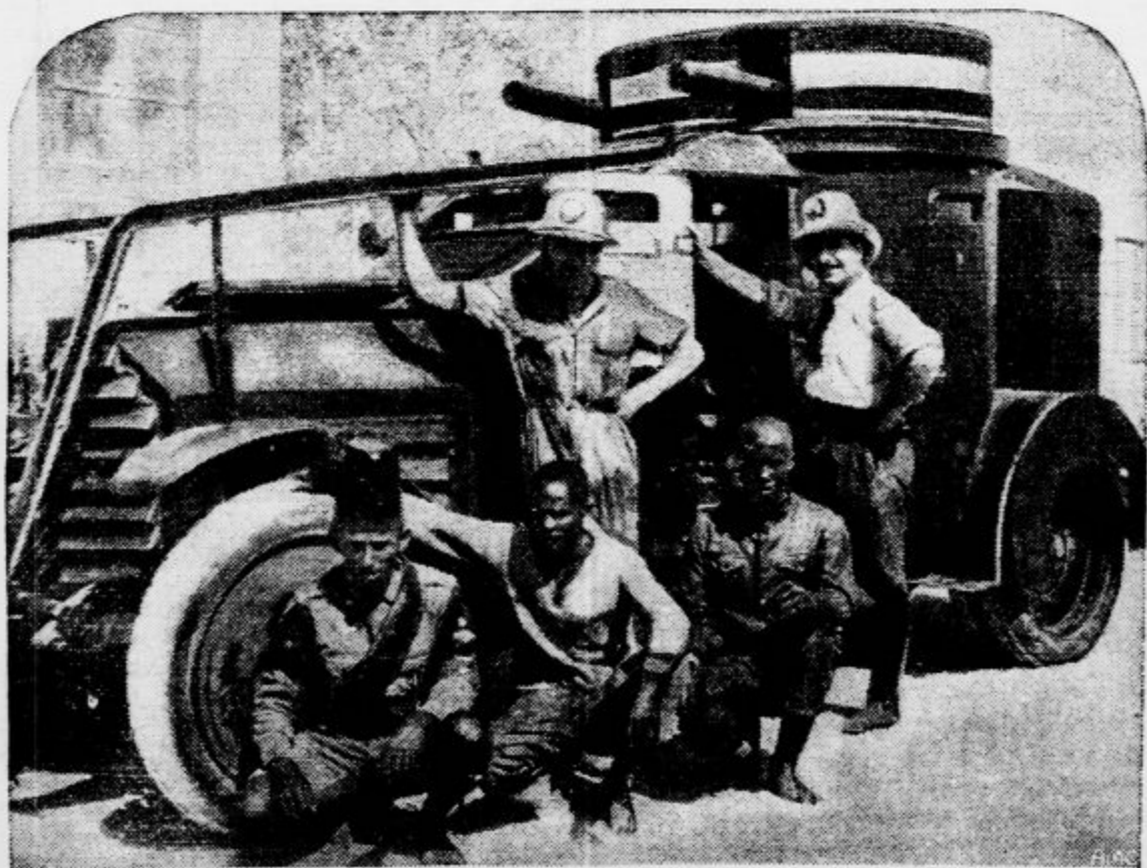
Zločin pijanega pleskarja

Newyorški detektivi že več dni preiskujejo še ne docela pojasnjen umor 60letne Nore Kellyjeve in njene vnukinje, 18letne Florence Mc Veyeve. Zenski sta živeli v neki predmestni vili.

Vnukinjo so našli mrtvo v njeni sobi v pritličju, babico pa v kleti. Izprva so menili, da je dekle izvršilo samomor, ko pa so odkrili v kleti truplo njene babice, je postalo vsem jasno, da gre za zločin, čeprav je truplo Kellyjeve viselo na nekem tramu.

Policija je na podlagi poizvedovanja prijela 39letnega pleskarja Mac Farlanda. Zločinec je dejanje priznal. Vendar se izgovarja, da je ravnal v silobranu. S Kellyjevo se je namreč sprl, ker mu je očitala, da ne pozna nobenih manir. Kellyjeva se je razhudila zaradi tega, ker je bil pleskar pijan in ga je hotela pobiti s stolom. To je moža tako razjarilo, da je žensko zgrabil za vrat in jo nekaj časa davil. Ko jo je izpustil, je bila že mrtva. Mc Veyeva, ki je videla, kaj se je zgodilo, je dvignila nato takšen hrup, da je pleskar še bolj pobesnel. Ker je mladenka pograbila nož ter je hotela z njim napasti Mac Farlanda, se je vrgel vinjeni pleskar še nanjo.

Italijanski oklopni avto za Afriko

Italijanska vlada je spravila v Somalijo proti abesinski meji celo vrsto oklopnih avtomobilov, ki bodo bruhali smrt na Abesince

Pred njim leži panorama Moskve

Angleški čuvaj tajnega pečata Anthony Eden opazuje s terase Kremlja panoramo ruske prestolnice

Maščevalna slonovka

Madžarska paprika ne prija eksotičnim živalim

Znano je, da sloni ne pozabijo tako kmalu kakšne krivice, ki si jim jo storil, in da se radi maščujejo zanje. To je preizkusil tudi madžarski rokoborec Bela Nagy, ki si je te dni pri treniranju v cirkusu Renzu na Dunaju dovolil šalo, da je neki slonovki poklonil s hudo

papriko namazan kos kruha.

Čim je žival začutila papriko na jeziku, je rokoborec z rilcem pobila na tla. Hudega pa ni bilo.

Pazniki so Nagyja opozorili, naj se nikar ne približa spet slonovki. Po nekem drugem treniranju pa je stopal proti svoji garderobi in je pri tem slučajno prišel v

bližino živali, ki je takoj dvignila rilce, da bi ga pobila na tla. Kriki tovarišev so nič hudega slutečega rokoborca opozorili na nevarnost, da si je utegnil v zadnjem trenutku zaščititi glavo z rokami, tako da udarec ni postal usoden. Slonovka pa ga je zgrabila z rilcem za roko in ga je hotela zveličati pod svoje noge, da ga stepta.

Dvema paznikoma je uspelo, da sta ga rešila iz nevarnega prijema, pri čemer je žival enega izmed paznikov treščila s takšno silo proti steni, da je obležal nezavesten. Nagy sam je ostal nepoškodovan.

Eksplozija v italijanski smodnišnici

Zaradi neopreznega ravnanja z nitroglicerinom

V Avigliani pri Turinu je nastala te dni strašna eksplozija v ondotni tvornici za smodnik. Povod za eksplozijo je dalo ba je neoprežno ravnanje z eksplozivnimi snovmi v oddelku za izdelovanje nitroglicerina. Eksplozija je ubila sedem delavcev, trideset pa je bilo hudo ranjenih. Sedem usmrčenih žrtev je imelo opravka s sušenjem smodnika. Med tem delom se je eksplozivna snov nenadoma vnela. Štirje sodi smodnika so bili trenutoma v ognju.

Izmed tridesetih ranjenecv jih je cela vrsta smrtnonevarno poškodovanih, tako da velja računati še z nadaljnjimi smrtnimi primeri. Med resno ranjenimi je tudi ravnatelj tvornice Zamborini. Ob času eksplozije je nastal tako močan pritisk, da so ga čutili ljudje v okolici 25 km. V 24 km oddaljenem Turinu so zvenketale šipe kakor ob potresu in ljudje si v prvem trenutku niso mogli razložiti vzroka tega pojava.

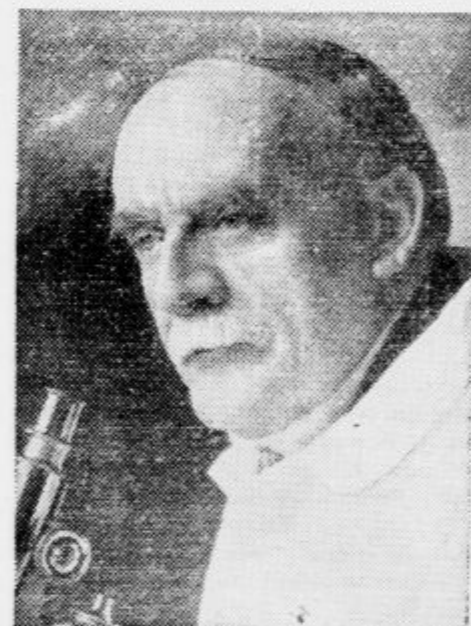
Dillingerjev pribočnik

Metode Raymonda Hamletona

V podružnici neke banke v malem ameriškem mestu Frenticeu je izvršil razbojni Raymond Hamleton, ki so ga imenovali »Dillingerjevega adjutanta« kot glavnega pajdaša proslulega gangsterja, rop, kakršnih niti v Ameriki ni dosti. V banki on in njegovi tovariši sicer niso utegnili pobrati več nego 1100 dolarjev, ker jih je presenetila policija. A ujela jih ni. Banditi so pravočasno prišli do svojega avtomobila in se spustili v beg. Na policijo, ki jih je zasledovala, so otvorili besen ogenj iz strojnih pištol. Krogle so enega izmed policistov težko ranile in neko žensko ubile. Med tem je dospela z druge strani druga policijska patrulja, ki se pa v prvem trenutku ni mogla orientirati, kdo je napadalec in kdo napadenec. To zadrego so razbojniki izkoristili tako, da so enega izmed policistov potegnili v svoj voz in

ušli. Zasledovalci so morali prenehati s streljanjem, da ne bi ogražali tovariša, ki so ga banditi vzeli kot talca s seboj.

Smrt učenjaka v Pasteurjevem zavodu

V Parizu je te dni nenadoma preminul dr. Marie, eden najboljših delavcev v slovitem Pasteurjevem inštitutu

A NEKDOTA

Ko se je Montesquieu poslovlil v Rimu od papeža Benedikta XIV., mu je ta dejal: »Za spomin hočem vam kakor vsej vaši družini podeliti dovoljenje, da smete jesti meso tudi v postnih dneh.« Papežev komornik je povedel nato pisatelja v pisarno, kjer so sestavili primerno listino, za katero pa so zahtevali od Montesquieuja določeno vsoto. Montesquieu je listino vrnil in dejal: »Papež je pošten mož. Bog mi bo verjel tudi brez listine!«

VSAK DAN ENA

Pantomina »Prijatelj, razložite mi, kaj je prav za prav pantomina?« »Pantomina je, kadar govorijo ljudje ne da bi odprli usta.«

Smrt v kopalni kadi

Nenavadna nesreča v kopalnici dunajskega hotela

V enem prvih dunajskih hotelov se je primerila te dni tragična smrt neke gostje, ki se je mudila s svojim možem v Avstriji na oddihu.

Danski konzul v Lodžu Eisert se je pred približno štirinajstimi dnevi pripeljal v avstrijsko prestolnico na obisk. Mož in žena sta si ogledala mesto, hodila v gledališče in na koncerte, zvečer pa sta se zabavala v barih. Počutila sta se dobro. Še v petek zvečer sta bila skupaj v baru in ko sta se vrnila domov, sta šla

vsak v svojo spalnico, kateri je ločila kopalnica v sredi med obema sobama.

Ob večernem slovesu je konzul opazil, da je njegova žena zelo trudna, ni bil pa zaradi tega prav nič v skrbeh. Mirno se je vlegel v posteljo in zaspal. Ob osmih jutraj je vstal kakor ponavadi in stopil v kopalnico, da bi se okopal. V kopalnici pa mu je od groze zastal korak. Kopalna

kad je bila do vrha napolnjena z vodo in v nji je ležala

mrtva konzulova žena.

Konzula se je ob pogledu na ta prizor polastilo silno razburjenje. Hotelsko osebje ga je le z največjo težavo pomirilo. Pozvana policijska komisija je ugotovila, da so bile kopalne priprave še nedotaknjene, tako da se zdi, da se je konzulovi ženi spodsnilo, ko je stopila v kad. Najbrže je padla na glavo in

ni mogla več vstati

iz vode potem, ko ji je ta vdrla v usta.

Raztelesenje pokojnice je pokazalo, da je vzela konzulova žena tudi neki prašek. Ker ni vzroka za samomor, gre nedvomno za nesrečo, katero je plačala nesrečna žena z življenjem. Njena smrt je tem bolj tragična, ker sta prav na dan materine smrti dospela na Dunaj tudi dva konzulova otroka, ki sta hotela preživeti nekaj dni na Dunaju v očetovi in materini družbi.

KULTURNI PREGLED

„Lapsusi“

Prevajanje nikakor ni lahko delo. Po eni strani odgovarja svoji vsti in avtorju za adekvatno ponašanje vsebine, po drugi za reprodukcijo oblikovnih značilnosti izvirnika, po tretji se skoraj zmerom mudi (če ne založniku za rokopis, pa tebi za pare!), in po četrti se siromak nenehoma zavedaš bistrega nadzorstva ocenjevalcev, kakršni so g. dr. Glonar in še nekateri. Pogojji so torej kar najugodnejši, da ti vsake kvatre po nekajkrat uide »lapsus«, ki moraš delati zanj javno pokoro.

To ni prijetno, ali — fiat iustitia. Ene mu »lapsus« uide, pri drugem utegne biti posledica jezikovnega ali stvarnega neznanja. Kakovost slovenščine, ki jo pišemo, se ne more drugače dvigniti kakor preko naše »sebene občutljivosti. Zato sem zadnji, ki ne bi priznaval, da je čas, ki ga dr. Glonar v ta namen žrtvuje od svojega mnogoternega razdanega časa, koristno in rodovitno porabljen čas. In vse bi bilo »sveto i čestito i milome Bogu pristupačno« kakor pogled na kosovsko bojišče — če se ne bi dr. Glonar časih zelo subjektivno prenegill.

Namreč: »lapsus«, naj bo resničen ali dozveden, lahko nastane na mnogo načinov; dr. Glonar pa vidi zmerom samo enega, t. j. tistega, ki mu pride prvi na misel in ki ga z vseglednim nasmeškom jadrno nabode na svoje okrutno pero. Za primer naj vzamem njegovo oceno mojega prevoda Klabundovih »Borgijevce«.

»Prevod podaja lepo vso nervoznost dikcije, samo večjih pretirana raba historičnega prezenta utruja ali pa je naravnost mučna,« piše dr. Glonar, morda ne vedoč, da ta pretirana raba historičnega prezenta »utruja in je naravnost mučna« — že v samem nemškem izvirniku! Rade volje priznam, da historičnemu prezentu nisem prijatelj. Vendar: če se v izvirniku tako utrudljivo in mučno ponavlja, ga bo večten prevajalec vsakako imel za značilno oblikovno posebnost, ki v prevodu ne sme izginiti. Bil sem torej rajši »traduttore« kakor »traditor«, in »traditor« samo toliko, da sem Klabundu zaplenil nekaj historičnih prezentov, ki so kot očividno nehotni stilistični »lapsusi« osamljeni stali sredi pripovedovanja v preteklem času, in nekaj preteklih oblik, ki so prav tako eratično samevale sredi strnjene pripovedovanja v historičnem prezentu.

»Značilen lapsus,« nadaljuje moj spoštovani ocenjevalec, »se je primeril prevajalcu v začetku drugega poglavja, kjer se ni prav nič zamislil nad nenavadnim stavkom: »Obiak Nefela je čez devet mesecev povil od Iksiona sina, ki je dobil ime Kentavros.« Tako sta dva »maskulina« — »oblak« in »Iksion« — rodila sina! Pa je bila za nemško »Wolke«, ki je biološko (in literatsko) korektno »femininum«, tako pri rokah slovenska beseda »megla! Seveda: »Interdum etc.«

Prav nič interdum! Narobe: ob tem stavku »Nach neun Monaten gebar die Wolke Nephele von Ixion einen Sohn« — ali tako nekako — sem se celo jokajoče zamislil in bil za nemško »Wolke« kaj rad izvel slovenski »femininum«, če bi ga bil imel. Vendar: »die Wolke« je zame samo »oblak«, »megla« (ki mi je seveda tudi prišla na misel) pa samo »der Nebel«. In ker se mi je zdela »megla« za predstavlo posebnosti in poroda od sile nežna in tenka in deviška, in drugič, ker je pomen usodnega stavka tako in tako samo prispodoben, in tretjič, ker »oblak Nefela« vsaj po zmislu ni čist »masculinum«, ampak »masculinum« + »femininum«, sem se odločil za to kar sem zapisal, tolažeč se z mislijo, da tudi Horacijevi »montes« rodijo (»nascitur ridiculus mus«!), čeprav utegnejo biti še vse drugače nežensko trdi in možekleni kakor beli oblak Nefela v Ganimedovi deželi... Torej niti ta lapsus ni lapsus, ampak kvečjemu trezno premišljeno grozodejstvo, ki ga vzamem brez sramu na svojo kosmato vest.

Z »lapsus« je vobče zlomek. Tvarina, ki se z njo ukvarjaja, dr. Glonar po svoje, jaz po svoje, jih v nekakšni humodni pravičnosti kar sama od sebe rodi, pogosto na skrivnostnejši in nerazumljivejši način kakor grški oblaki kentavre. Komaj iztegneš prst, da bi pokazal na bližnjega, si že sam grešil!

»Prevod (namr naslednji, ne moj) boleha včasih na okorni frazeologije (namr. »za okorno frazeologijo«).

»Polizobražencev, ki so si na ta način služili svoj boren kruh« (namr. »borni kruh«)...

(Dr. Joža Glonar v nadaljevanju istega članka.)
Sine ira et studio! Vladimir Levstik.

Francoska zgodovina češke literature. V založbi Le Sagittaire v Parizu je izšel tretji in zadnji del obsežne zgodovine češke literature. Nje avtor Hanuš Jelinek, sedanjí urednik najstarejše češke književne revije »Lumir«, je izdal že pred vojno v francoski pregled češke literature. Sedanja, tri zvezke obsegajoče delo predstavlja njegov chef-d'oeuvre in bo velikega pomena za tesnejše kulturno spoznavanje Francozov in Čehoslovakov. Jelinekova zgodovina sega od najstarejše do današnje dobe. — Ob tej priliki se spominjamo, da v zvezi s tolikanj naglašanim vezem med Jugosloveni in Francozi še vedno ni v francoščini izčrpnjega pregleda jugoslovenske književnosti. V znani zbirki »Panorama de la Littérature contemporaine« je izšel n. pr. pregled madžarske literature, jugoslovenska pa zaman išče ne le v tej zbirki, marveč tudi v drugih. In vendar imamo lepo vrsto francosko pišočih slovensikov, ki so celo Francozom napisali obsežne študije o Herediji, Becejeju in dr. Vsekako naj bi tako pregledno zgodovino jugoslovenske literature v francoščini preskrbeli krogi, ki vodijo našo kulturno propagando v Franciji. In slednjič: kje je običajala že dolgo napovedovana francoska antologija jugoslovenske lirike?

Iz revij. V pravkar izišlem 135. zvezku sarajevskega »Pregleda« je objavljen esej Tina Ujevića o najoriginalnejšem francoskem simbolistu Arturu Rimbaudu. — »Letopis Matice Srpske« priobčuje v marčevsko-aprilskem spisku esej Marka Čara »Horatijeva 2000godišnjica rođenja« in v političnem pregledu članek Predraga Nikolića »Ideja o staleškom parlamentu istorijski prikazana i praktički izvedena«. — S problemom kozmčnih žarkov se bavi dr. Josip Goldberg v najnovjši (8.) številki zagrebske »Prirode«. — Odlomek daljše študije o dramatik Milana Bogovića objavlja iz peresa dr. Josipa Bognera aprilski zvezek »Hrvatske Revije«. — Vprašanje odnosa med državo in gledalištem, ki je aktualno tudi v naših razmerah, obsežno obravnava poljski pisatelj Juliusz Kaden-Bandrowski v predavanju, ki ga objavlja najnovjša številka lista »La Pologne Littéraire«. — Razkošno opremljena revija »La Turquie Kémaliste«, ki jo izdaja turški korespondenčni urad, prinaša v pravkar izišlem zvezku zanimiv članek o pomenu turških arheoloških muzejev za Evropo, članek o hetitski umetnosti in krasno ilustrirano poročilo o razstavi sovjetske umetnosti v Ankari.

vaka. Ker vozi v nedeljo v Celje poseben izletniški vlak s polovično vozno ceno in z odhodom iz Ljubljane ob 6.03, bo zvezan ta izlet z minimalnimi stroški. Kdor želi potovati skupno s tekmovalci, to je z vlakom ob 7.25, naj se javi drevi ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope, kjer bo dobil navodila za potovanje po nižnji ceni. Za vse, ki se javijo za ta izlet, bo poskrbljeno za skupno prehrano po nižnji ceni.

III. veliki propagandni table-tenis turnir 2584 Hermesa. Dne 13. in 14. t. m. se bo vršila ena največjih prireditelj v vrste v Jugoslaviji. Pokroviteljstvo je zopet prevzel minister dr. D. Marušić. Ta prireditev je posebno važna zato, ker bo to nekaka priprava naših igralcev za svetovno prvenstvo, ki se bo vršilo v marcu 1936. v Zagrebu. Dosedaj so udeležbo obljubili že vsi naši najboljši igralci. Prireditelj vodi tudi pogajanja z inozemskimi igralci, zlasti Avstrijci in Čehi. Turnir bo letos še posebno zanimiv, ker je pokal za moštvo v Davis-cupu osvojil že dvakrat zagrebski Makabi. V slučaju tretje zmage bi se moralo tekmovalce za letošnji zaključiti, kar pa bosta oba vodila ljubljanska kluba gotovo hotela preprečiti, da ne bo šla dragocena sportna laborika tudi tretjič v Zagreb.

S P O R T

Primorje ali BASK?

Ob 16. se bo v nedeljo pod vodstvom g. Podupskega iz Zagreba pričela velika borba za nadaljnji uspeh Beograda ali prve točke Ljubljane.

Beograjski Amaterski Sportni Klub, nedeljski gost našega ligaša, je po uspešnih in neuspešnih favoritov v letošnjem tekmovalstvu za drž. prvenstvo za drž. prvakom BSK najsolidnejše moštvo. Homogena izravnost vseh vrst, posebno še izvrstno razpoložena napadalna vrsta pod vodstvom najresnejšega kandidata za najboljšega strelca v državi, Tomaševića, daje BASKU najlepše izgleda za plasman kroz čela tebele.

Čim dalje večji miljenec Beograda pa postaja BASK prav zaradi izredno požitvalne in borbene igre, polne brezprimerne samozatajevanja. Lastnosti, ki so v prvenstveni borbi 1933, v veliki meri določile enaistotisto našega ligaša ter mu na domaših in tujih tehl pripomogle do lepih zmag. Torej...

Primorje je in bo res takoj spočetka trčilo na najtežje naloge: splitski teren in državni prvak bosta prav gotovo tudi ostali sotekmencev še prekrizala račune. Nedeljsko srečanje pa bo v primeri z nalogo proti državnemu prvaku toliko težje, ker bo BASK, preprojen z vsemi odlikami ambicioznega moštva, prav gotovo zaigral v izredno borbenem stilu.

Ako bo Primorje hotelo v 90 minutah odpora požitvalnega gosta izlučiti iz trgeda oreha jedro v castnem, nad vse potrebnem uspehu v obliki dveh točk, bo moralo zaigrati tako, kakor vemo da zna, če hoče! Kajti z vsemi vrtnimi oboroženimi gostje bodo častno podlegli le tedaj, če bodo v primorjanski enajstotisto naleteli na še bolj borbenega, prodornega in požitvalnega nasprotnika, preponejega z članom in jekleno voljo do uspeha. In ker so bile prav navedene lastnosti osnovni temelj lepih uspehov našega ligaša, ki so privabljali zmerom več prijateljev nogometa na igrišče, bo po prvem pomladnem nerazpoloženju nedeljska velika borba v tej smeri razodetje sportni javnosti. Z redkimi izjemami še vedno ista, preizkušena enajstotisto našega ligaša, naj v nedeljo dokaže, da je še zmerom izvrstnen borec, vreden zaupanja, ki ga hočejo in morajo imeti v edinem predstavniku prijatelji slovenskega nogometa. Poslednji igrač, povezan v krepko, odorno celoto, naj se zaveda, da morajo nedeljske prve točke položiti osnovo nadaljnjim uspehom, katere bo prav gotovo z velikim navdušenjem in obilnim posetom kvitralo tudi občinstvo.

Službene objave LNP

(Seja p. o. dne 3. aprila 1935.)
Navzoči gg.: Kuret, Novak, Jugovec, Šalomon, Bergant, Jančar, Trpin, Juvan, Samic.

V nedeljo 7. aprila se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igrišče Primorje ob 16. Primorje: BASK, Beograd. Dovolil se predtekma. Službojuči odbornik g. Kuret. Primorje mora postaviti deset rediteljev. Dopolodne ob 8.30 Svoboda: Slavija, ob 10.15 Grafika: Slovan. Službojuči odbornik g. Runtič, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Igrišče Slovana ob 10. Mars: Jadran. Službojuči odbornik g. dr. Perko, vsak klub mora postaviti po štiri reditelje. Igrišče Korotana ob 10.30 Korotana: Reka. Službojuči odbornik g. Jančar, vsak klub mora postaviti po štiri reditelje. Igrišče Mladice ob 10. Mladica: Sloga. Službojuči odbornik g. Roth, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. — V Mariboru igrišče Svobode ob 16. Svoboda: Celje. Dovolil se predtekma, službojuči odbornik g. Lorber. V Radomljah ob 15.30 Radomlje: Domžale. Službojuči odbornik g. Bizjak. Radomlje morajo postaviti deset rediteljev. V Celju igrišče Atletikov ob 15.30 Atletik SK: Olimp. Dovolil se predtekma, službojuči odbornik g. Jegrišnik. V Krškem ob 15.30 Krški SK: Sava. Službojuči odbornik g. Arnsčak. Obvešča se Krški SK, da se tekma preloži na poznejši termin le s pristankom Save, kar morata prizadete kluba javiti LNP najpozneje do sobote opoldne. V Murski Soboti igrišče Mure ob 16. Mura: Drava. Službojuči odbornik g. Peterka. V Zagorju igrišče Zagorja ob 15.30 Zagorje: Sloga. Službojuči odbornik določil OO. V Trbovljah igrišče Amaterja ob 15. Amater: Trbovlje. Službojuči odbornik g. Kuhar.

Prvenstveni tekmi Bratstvo: Radovljica na Jesenicah in Svoboda: Sora v Trzinu, določeni za 7. april, se ne vršita zaradi odpovedi Radovljice in Svobode. Tekmi se verificirata z 3.0 p. f. za Bratstvo in Soro. Kluba Radovljica in Svoboda, Trzin, pa se predstava upravnemu odboru v kasnovanju s predlogom, da se črtata iz članstva.

(Seja s. o. pri LNP dne 4. aprila)
Navzoči, Lukežič, Ramovš, Vidic. Delegirajo se za tekme 7. aprila 1935: v Ljubljani igrišče Primorje, predtekma ob 14.15 Kralj, ob 16. stranska sodnika Macoratti in Joksić, ob 8.30 Svoboda: Slavija šetina (sporazum), ob 10.15 Grafika: Slovan Mrdjen (sporazum), igrišče Mladice ob 10. Mladica: Sloga Ehrlich

(sporazum), igrišče Slovana, ob 10. Mars: Jadran Dorčec (sporazum), igrišče Korotana, ob 10.30 Korotan: Reka Jamnik; v Mariboru, igrišče Svobode ob 16. Svoboda: Celje Lukežič; sodnike za drugorazredne prvenstvene tekme OO Maribor delegira SO pri OO Maribor; v Celju, igrišče Atletikov, ob 15.30 Atletiki: Olimp Vebie (sporazum), v Krškem, ob 15.30 Krški SK: Sava Novak; v Zagorju, igrišče Zagorja, ob 16. Zagorje: Sloga Ramovš, rez. Božič; v Trbovljah, igrišče Amaterja, ob 15. Amater: Trbovlje Arhar; v Domžalah igrišče Diska ob 15.30 Disk: Ilirija Jurkas; v Radomljah, ob 15.30 Radomlje: Domžale Vrhnovic.

Popravljajo se službene objave SO pri LNP z dne 29. marca v toliko, da je naslavljati vsa pošta za SO pri LNP na poštni predal LNP št. 138. Obnem se popravlja sestava sodniškega odbora pri LNP s tem, da je predsednik Lukežič, tajnik Ramovš, odbornik Vidic.

Sodniško predavanje bo danes ob 19.30 v vrtnem salonu restavracije pri Levu, Gosposvetska cesta. Opozarjajo se prijavitelji sodniški kandidati iz Ljubljane na to predavanje s pozivom, da se ga zanesljivo udeležuje. — Ramovš I. r., tajnik.

Zbor neodvisnih nogometnih sodnikov, sekcija Ljubljana. (Službeno.) ZNNS nam sporoča: »Na iniciativo poedinih članov u. o. JNS so se sestali njegovi predstavniki in predstavniki ZNNS v namenu, da najdejo izhod iz sedanje situacije. Resume te neoficijelnih razgovorov je bil: Ukine se ZNNS in celokupno preide k JNS ter se po ukinitvi smatra, kakor da odcepljena sploh ni bilo; vsi dosedanji savezni sodniki ostanejo to še naprej.« — Z ozirom na gornje sklicuje tukajšnji u. o. plenarni sestanek vseh ljubljanskih sodnikov za soboto 6. t. m. ob 20. pri »Struklju«. Po možnosti naj prisostvujejo tudi zunanji poverjeniki. Ker ZNNS poziva sekcijo, da dostavi svoje t. j. svojih članov imenno do ponedeljka 8. t. m., naj poverjeniki v svojih področjih sklicujejo plenarne sestanke in nam pošljejo predloge do nedelje do 12. Seja u. o. se bo vršila v soboto pred sestankom ob 19.15 pri »Struklju«. Tajnik: Pfunder I. r.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Načelstvo plavalne sekcije sklicuje sestanek vseh plavalcev za danes 5. aprila ob 18.30 v zimsko kopališče. Kopališče je odprto od 16. ure dalje. Prisestite s seboj denar za prvi obrok članarine. Dnevni red: Določitev časa in eventualnih skupin za trening.

Plavalna šola SK Ilirije. V sredo 3. t. m. je plavalna sekcija SKI začela zopet z večernimi plavalnimi tečaji. Pod strokovnim vodstvom so se začeli začetniki učiti plavati, izkušnejši pa spopolnjujejo svoje znanje po navodilih trenerja. Plavanje je po mnenju najboljših poznavalcev sporta ena izmed najboljših vaj za pravilni razvoj telesa. Poglejte lepe postave plavalcev in videli boste, da ta trditve odgovarjajo resnici. Pri plavanju, posebno pri crawlju, so vse mišice enakomerno zaposlene. Vse telo deluje v lepem, enakomernem ritmu. To ritmično gibanje pride do izraza najbolj pri crawlju: telo drsi s skoro enakomerno brzino po vodi. Ni več sunkovitega gibanja, vse mišice so sproščene in delujejo z največjo energijo. Plavalna sekcija SK Ilirije si je nadela nalogo, da plavalni sport čim bolj popularizira. Zato prireja vsako leto poleg mladinskih tudi specialne večerne tečaje, ki so namenjeni predvsem odraslim. Iz teh tečajev je izšlo že lepo število dobrih plavalcev. Vabimo vse, ki hočejo uživati poletni kopanje, da posejajo našo plavalno šolo. Prijave se sprejemajo vsak večer. Prosimo, posetite drevi ob 20. naš tečaj.

SK Ilirija. (Lahkotletska sekcija). Za nedeljsko drž. country prvenstvo so prijavitelji: Bručan, Šporn, Osterman, Starman I. in II., Pirš, Jamar, Jazbec in Ilvar. Start je za vse navedene obvezen. Moštvo potuje iz Ljubljane v nedeljo jutraj. Točno ura odhoda bo vsem pravčasno sporočena. V Ljubljani bivajoči atleti naj se zglasijo drevi ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope v svrhu prevezema opreme. Kdor od navedenih nima legitimacije JZSS ali SPD, naj prinese na sestanek svojo sliko. Sestanka se morajo udeležiti brezpogojno vsi. Zunanji atleti naj se ravnajo po navodilih, katere prejmejo najkasneje do sobote opoldne. Sekcijsko vodstvo apelira na ostale sekcijske člane, kakor tudi na ostalo klubovo članstvo, da se po možnosti udeležijo nedeljskega tekmovalstva in se s tem moralno podpre svoje tekmovalce ki bodo branili ponosni naslov državnega pr-

Viškoalpski turni smučarski tečaj SK Ilirije. Smučarska sekcija Ilirije priredi v primeru zadostnih prijav visokoalpski turni smučarski tečaj za že izveščane smučarje. Tečaj se bo vršil od 23. aprila do 30. aprila v triglavskem pogorju pod vodstvom saveznega smučarskega učitelja g. Zupana. Prijavnine in drugih dajatev za tečaj ni. Stroški za prehrano in prenočišča bodo znašali dnevno približno 60 Din. Prijave sprejema smučarska sekcija SK Ilirije do 30. t. m. na naslov: Smučarska sekcija SK Ilirije, Ljubljana, kavarne Evrope. Kasnejše predlozene prijave se ne bodo upoštevale. Ako do določene roka ne bo dovolj prijav, bo tečaj odpadel. Točna navodila za tečaj dobijo prijavitelji pravčasno.

Korošica vabi smučarje! Dom na Korošici je že oskrbovan. Smučki svet je idealen. Dohod na Korošico je iz Luč v Savinjski dolfini in iz Kamniške Bistrice preko Presedljava.

Na Golteh nad Mozirjem je še poldrug meter podlage. Sedaj je zapadel še nov sneg. Čim se zjasni, bo smuka idealna. Krasen je izlet na »dihalec« od Mozirske kočice preko Kala do kočice na Smrekovcu. Obe kočici sta stalno oskrbovani in vabita smučarje.

Alpski smučarski tečaj na Okrešlju. Smučarski klub Celje priredi pod vodstvom saveznega smučarskega učitelja od 21. do 28. t. m. alpski smučarski tečaj na Okrešlju. Tečaj je v prvi vrsti namenjen onim smučarjem, ki si hočejo svoje znanje in tehniko izpopolniti in popolnoma obvladati smučanje na strmini. Skupni odhod v soboto 20. t. m. z avtobusom ob 17. izpred celjskega kolodvora v Logarsko dolino. V Logarski dolini bodo nosači na razpolago. Celodnevna oskrba v Frischaufu domu na Okrešlju stane 40 Din. Prijavnina za tečaj 100 Din. Obiskovalci tečaja ne bodo samo uživali lepote Okrešlja pozimi ob sijajnem razgledu in dobrem snegu, marveč bodo tudi imeli priliko si ogledati zanimivo tekmo v smuku, ki bo na velikonočni ponedeljek v Savinjskega sedla na Okrešlju. Informacije daje in prijave sprejema Smučarski klub Celje (g. Ervin Gračnar) do 20. t. m.

Tečaj za vezbanje smučarskih skokov. Smučarski klub Ljubljana priredi v dobi velikonočnih počitnic za svoj naraščaj in tudi za ostalo neorganizirano mladino, staro nad 10 let, enotedenski tečaj za vadbo smučarskih skokov. Tečaja se udeležijo lahko vsi oni začetniki in naprednejši, ki smučajo vsaj 2 leti in imajo veselje do te smučarske panoge. Tečaj je brezplačen in se vrši na Pokljuki pri domu Sm. kl. Lj., kjer tudi klub tečajnikom tudi brezplačno prebrano in starvanje pisane priprave sprejema g. Kopriva France, uradnik Trbovliške premogokopne družbe v Ljubljani, Aleksandrova. Cas skupnega odhoda bo pravčasno dogovorjen. Za vse klubove tekmovalce je enotedenski trening istotam obvezen, nakar opozarjamo vse prizadete že danes.

Tečaj za savezne smučke učitelje. Na Krvavcu pričnaja danes tečaj za savezne smučke učitelje, katerega se udeležijo iz beograjskega podsaveza 7 tečajnikov, iz sarajevskega 4, zagrebskega 5, iz gorenjskega 3 tečajniki. Tečaj vodi savezni smučki učitelj g. Ivan Tavčar, pri delu pa mu pomaga g. Zupan. V petek 12. t. m. bodo na Krvavcu izpiti za savezne smučke učitelje, katerih se udeležijo poleg tečajnikov še nekateri smučarji, ki so se prijaviili samo za izpit.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes ob 19. članski sestanek v Delavski zbornici. Po sestanku seja odbora.

»Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast!« »Bran-l-bor« se briga zanje. — Pristopajte!«

Ningo za ženake oblike
svileno volneno in perilo
na začate novosti in perilo
na izbira in znano vo-
lanske cene.

B. MIKLAUC
»Pri šolstvu, Ljubljana«
Ljubljanska ulica
Pred športno 3

Časopis za zgodovino in narodopisje

Pravkar izišli 3-4. snopci mariborskega Časopisa za zgodovino in narodopisje, ki sodi med naše najbolje znanstvene časopise, prinaša obsežno razpravo Rajka Ložarja »Ornamenti noriško - panonske kamnoseške industrije«. Raziskovalec se bavi z vprašanji vjugaških okvirov in posebej se njih veča na sarkofagih, oltarjih in nagrobnikih iz rimske dobe, ki so jih našli v naših krajih. O tem vprašanju so doslej razpravljali trije avtorji. A. Schober meni, da vjuge izvirajo iz volutnih blazin nagrobnih oltarjev. A. Hekler vidi v vjughah izraz keltskega okusa. B. Saria pa dokaz trasko-skitskih vplivov. R. Ložar razločuje dva tipa vjugaških okvirjev: noriškega in panonskega in zavzema glede njihju porekla novo stališče, vračajoč se k tolmachenju avtohtonih umetnih oblik. Obnem podaja avtor analitičen poizkus o bistvu in osnovah keltskega in skitskega stila. Razpravo ilustrira 24 slik na posebnih prilogah.

Med Izvestji sta dr. Fr. Lorgercija časopis poročili o odkritju rimske vile v Grobelah (Smarje pri Jelšah) in o raziskavanju rimskega tabora pri Ločici v Savinjski dolini. Vilko Novak poroča o neznanem prekmurskem tisku, Fr. Hlešič ob objavlja iz Vrazove slovenske literarne zapsuščine tri tekste, ki jih kronološko uvršča v razdobje 1832-1834 in ki dokazujejo, kako so poljski dogodki vdravali tudi pri nas. Isti raziskovalec vzevali je tudi pripravljen zanimivo drobitnico »Kraji pri Trbižu v sliki Stanka Vraza iz l. 1841«. Vilko Novak piše o Slomškovem vplivu na prekmurskega pisatelja Jožefa Košiča, dr. Iv. Grafenauer poroča o »mikavni slovanški novalnetni šegje, Fr. Baš navaja deset primerov shranjevanja narodopisnega blaga. Nekrologov je v tem snopcu več: na uvodnem mestu je topla beseda o kralju Aleksandru I., za Izvestji pa se dr. Fr. Kovačič spominja arheologa Buliča in zgodovinarja Ljubše, Fr. Baš pa generala R. Maistra in politika dr. Fr. Jankoviča. Izčrpan je Baševa »Slovenska zgodovinska in narodopisna bibliografija za leto 1932«.

V rubriki Slovstvo so objavljene številne ocene, med njimi Mesesenlova o Cankarjevih Zgodovini likovne umetnosti, Baševa o Kosovi Zgodovini Slovencev in Malovi Zgodovini slovenskega naroda. Šijančeva o Marcollovi Dekaniji Vrhniki, Baševa o Mauce-covem zemljevidu Slovenska Krajina itd. Društveni glasnik prinaša poročilo o Zgodovinskem društvu v Mariboru, o Študijski knjižnici, o Banovinskem arhivu in dr.

Kot drugi zvezek Narodopisne knjižnice Zgodovinskega društva v Mariboru je priložena zaključena MČderndorferjeva zbirka »Narodno blago koroških Slovencev«, ki smo jo v »Jutru« že zabeležili ob izidu njene samostojne izdaje. — Časopis za zgodovino in narodopisje izhaja v redakciji dr. Fr. Kovačiča in v izdaji Zgodovinskega društva v Mariboru že 29 let: s prihodnjim letnikom bo potemtakem nastopil 30. leto. Mariborsko kulturno življenje prispeva s Časopisom lep in tehten vsakoletni donesek v zakladnico slovenske znanstvene književnosti.

Stoletnica Vit'ezslava Halka. Danes se češki narod spominja stoletnice pesnika Vit'ezslava Halka. Kdor se je kdaj hotel intimneje približati češki književnosti, zlasti se poeziji, le moral ob iskanju samorodnih glasnikov češke duše zadeti tudi ob tega neznatnega pesnika. Kajpak, čitatelj te kmalu spoznal v njegovi poeziji tuje vplive: tako v znanih »Večernih pesmih« noto zgodnja, sentimentalno trubadurskega Heineja. Iz balad in romanc pa so se oglašali še drugi, zlasti romantični vzori. Vzlic temu je Halek eden najprijaznejših

starejših pojavov na češkem Parnasu. Iz njegovih liričnih verzov se oglašča čuvstvena opojnost in zdravo prirodno občute češkega človeka, iz njegovih epičnih pesmi (n. pr. »Pohádky z naših vesnic«) za diha svojskost češke pokrajine, ljudskega življenja in pravilčne fantazije, ki je dobila v B. Smetani najvišji muzikalni izraz. Halek je pripadal literarni družini »Majac«: bil je sodobnik Nerude in je prav kakor avtor »Malostranskijh povesti« iskal mimo romantičnih izkušnjav realistični, t. j. socialni in kulturni program svojega časa. Medtem ko je bil Neruda dete praškega okolja, je bil Halek, ta vedri sin srednje Češke, ves rusikalen, ves kmečki. Pisal je tudi prozo. Med feljtoni in potopisnimi črticami Halka najdeš zanimive impresije iz Beograda v pedesetih ali v začetku šestdesetih let. Halek je zapustil za seboj dokaj obsežno delo, ki kaže v vezani in nevezani formi svežo in prikupno nadarjenost. (—)

Proti Miroslavu Krležu. M. Krleža je danes najzanimivejša in obnem najbojevtelja osebnost v srbskohrvatski, da, v vsej jugoslovenski literaturi. Ni tedaj presenetljivo, da je Krleža obnem najbolj napadana osebnost. V večini bojev pa ostaja sam, ali obdan s snobi, ki ga jemljejo nekritično in ga delno niti ne razumejo. Prav kakor nekoli A. G. Matoš, ima Krleža posebno veselje, če lahko osvrkne tudi take »prijatelje«. V svoji pred leti izišli knjizi »Moja obračun s njim« je brezobzirno persifliral nasprotnike. Boj zoper njega pa ni ponehal, marveč se nadaljuje z vsemi sredstvi: zdi se, da bi ga nekateri hoteli onemogočiti še treba tudi z bojkotom. — Pravkar je v Zagrebu izšla brošura »Kako piše gospodin M. Krleža«. Izdali so jo klerikalni krogi okrog »Domagojca« v seriji poltudično-propagandnih brošur z naslovom »Moste«. Te brošure so večidel namenjene pobujanju marksizma, obnem pa propagirajo katoliške ideje. Pisec brošure skuša kar moči zmanjšati pomen Krležu in nič ne prikriva, da je napadalni avtor »Gospode Glembejevihi« tudi tej skupini trn v peti. — Pikančno pa je to-le: Medtem ko »Moste« razpošilja med ljudstvo brošuro proti Krležu kot marksistu, ga pravovrni marksisti takisto napadajo in persiflirajo, menda iz maščevanja, ker kritizira tudi marksiste in pravi na nekem mestu, da je med njimi »masa mjesečara, epileptičkih sanjara, ljudjaka, živčano bolešnih, provalnika, sladostrastnika, pijanica, ubojica, krijumčara, varalica, zvižeri...« Tako stoji M. Krleža v »križnem ognju«, preganjan z vseh strani. — Prava vrednost M. Krležu kot pisatelja zaradi pretežno neobjektivne, osebno pobarvane kritike še vedno čaka nepristranskega ocenjevalca. Te dni je v Beogradu predaval o Krležu in Dragiši Vasiću Mirovir Veljković. Razlejal je predvsem Krleževe vojne novele in ga označil za »Tacita dekadenca avstrijskega cesarstva«, vendar ne vidi v njem velikega pisatelja, češ, da ima »hibridni jezik«, nedostaja mu ekonomije pri pisanju itd. Boj proti M. Krležu se potemtakem nadaljuje, ne da bi prinašal kaj več nego pavšalne napade in osebna mnenja. Za objektivno kritiko je Krleža nemara še preveč živ pisatelj in preveč — človek, ki se je dvignil nad svoje okolje in dobo. (—)

Natka Nodla, enega najoriginalnejših starejših zgodovinarjev, publicista in zaslužnega dalmatinskega politika, obravnava ob stoletnici rojstva v obsejni študiji beograjski vseuč. prof. dr. Viktor Novak. Studija, ki je izšla v dveh zadnjih številkah »Letopisa Matice Srpske«, ne obuja samo zanimivega lika tega, za svojo dobo odličnega znanstvenega pisatelja in umetniško navdihnjenegega stilista, marveč riše v ozadju njegove osebnosti tudi preporodno dobo Dalmacije. Tako je dobil Natko Nodli vsaj za stoletnico študijo, ki je dostojna njegovega imena.

K O R U Z O
in ostale poljedelske izdelke prvovrstne kvalitete
priporoča po ugodnih cenah
Glavni savez srpskih zemljoradničkih zadruga
Beograd — Frankopanova br. 15

